

Ośrodek Pomocy Społecznej
16-100 Sokółka, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 85-711-20-64, NIP: 545-10-78-113

URZĄD MIEJSKI W SOKÓLCE
W P R E S Y J A
KANCELARIA OGÓLNA

p. J. Korzeniowski

22.03.2020

19.03.2020

Sokółka 2019-03-18

OPS.0717.*159*... .20.MT

Ilość załączników .....
Nr. Dz. *4525/2020*
Podpis *[Signature]*

Burmistrz Sokółki

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w załączeniu przesyła sprawozdanie z realizacji Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Sokółka za 2019 rok

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓLCE
[Signature]
mgr Marta Potorzyska

Do wiadomości:
1. Rada Miejska w Sokółce

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Sokółka 2019 rok

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Sokółka został przyjęty Uchwałą nr LXIX/412/18 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 13 marca 2018 roku jest częścią gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w zakresie wspierania funkcji rodziny. W dzisiejszej rzeczywistości samorząd powinien skupić działania wszystkich instytucji i organizacji działających na rzecz profilaktyki i pomocy dzieciom i rodzinie. Dla Gminy jest to zadanie własne o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust.1, pkt 13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.)

Zakres pojęcia „profilaktyka i opieka nad dzieckiem i rodziną” obejmuje system zintegrowanych działań zapobiegających zagrożeniom prawidłowego funkcjonowania jego rodziny, a w przypadku braku opieki rodzicielskiej przygotowanie i organizację opieki zastępczej. W szczególności obejmuje dbałość o:

- właściwe warunki życia dziecka
- prawidłowość przebiegu procesów edukacji i wychowania
- respektowanie praw dziecka, zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa i akceptacji
- aktywny udział dzieci i ich rodzin w kulturze oraz tworzenie możliwości właściwego spędzania czasu wolnego
- rozwój zabezpieczeń społecznych, pomoc pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej
- bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną ma w swoich założeniach pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, niewydolnym wychowawczo, z problemem bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przemocy, itp.

W 2019 roku instytucje i organizacje podjęły działania mające na celu pomoc rodzinom w przezwyciężaniu wszelkich trudności oraz wznowienie roli i funkcji rodziny na rzecz prawidłowego wypełniania zadań związanych z opieką nad dzieckiem i jego wychowaniem.

Zadania w zakresie profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną zrealizowane w 2019 roku:

1. Organizowanie zajęć informacyjnych poszerzających wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce podjęto następujące działania mające na celu poszerzenie wiedzy rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży:
  - a) została zorganizowana przez szkołę konferencja szkoleniowo – naukowa „Dziecko z dysfunkcją układu nerwowego – neurorehabilitacja” dla rodziców oraz wszystkich zainteresowanych nauczycieli i pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznych;
  - b) zostało zorganizowane spotkanie rodziców uczniów klas IV z pedagogiem na temat „stawianie dziecku granic”;
  - c) przeprowadzono przez funkcjonariusza policji prelekcji dla rodziców uczniów klas VI – VII n.t. odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych
  - d) zorganizowane zostało spotkanie zainteresowanych rodziców z terapeutą z Ośrodka Ravena na temat budowania zdrowych relacji rodzica z dzieckiem;
  - e) zostało zorganizowane spotkanie psychologa z rodzicami dzieci z oddziału przedszkolnego oraz klas I-IV na temat „Budowanie samodzielności czy wyręczanie i parasol ochronny” oraz lekarzem psychiatrą z rodzicami uczniów klas V – VIII n.t. „Zaburzenia z pogranicza – skomplikowana osobowość a problemy w szkole i w domu”;
  - f) opracowano przez szkolnego pedagoga i psychologa gazetkę informacyjną n.t. instytucji realizujących pomoc osobom w kryzysie oraz zagrożonym przemocą;
  - g) realizowano bieżącą pedagogizację rodziców przez wychowawców, szkolnego psychologa i pedagoga w trakcie spotkań z rodzicami.
- 2) W Szkole Podstawowej w Boguszach
  - a) we wrześniu 2019 roku odbyło się spotkanie ogólnoszkolne rodziców z pielęgniarką szkolną, podczas którego zostały poruszone takie zagadnienia jak: problemy i higiena okresu dojrzewania, wpływ nikotyny na organizm młodego człowieka. Na spotkaniach klasowych wychowawcy poruszali tematykę zagrożeń płynących z nieumiejętnego korzystania z Internetu oraz ich wpływu na psychikę uczniów.

- b) rodzice uczestniczący w projekcie „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość” brali udział w 30 godz. warsztatach z psychologiem pt. „Trening kompetencji, postaw i umiejętności wychowawczych”. Ponadto uczestniczyli w comiesięcznych indywidualnych spotkaniach z pedagogiem i psychologiem (po 10 godz. rocznie), które miały na celu uświadomienie rodzicom, jak ważni są z punktu widzenia prawidłowego rozwoju ich dzieci i tego, że wielostronny rozwój dziecka zależy od wspólnie realizowanych działań.
- 3) Nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Geniuszach organizowali spotkania z rodzicami (zebrania rodzicielskie, spotkania indywidualne), w trakcie, których poruszano tematykę: problemów bieżących wynikających m.in. z okresu dorastania, zagrożeń w Internecie, uzależnień i ich konsekwencji, cyberprzemocy, egzaminu ósmoklasisty, wyboru szkoły ponadpodstawowej. Przeprowadzono także spotkanie rodziców ze specjalistami - pedagogiem i psychologiem na temat rozwoju dzieci w okresie przedszkolnym w ramach projektu unijnego „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość”.
- 4) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych odbyły się spotkania z rodzicami na tematy: „Sposoby uczenia się i zapamiętywania informacji. Gry i zabawy ułatwiające uczenie się”, „Rozmawiaj ze swym dzieckiem – rola rozmowy rodziców z dziećmi”, „Skutki wychowania wynikające z określonych postaw rodzicielskich”, „Kary i nagrody w wychowaniu”, „Rola rodziny w życiu człowieka”. Rodzice uczestniczyli w warsztatach: „Wpływ gier komputerowych na rozwój dziecka”. Odbyły się rozmowy indywidualne z rodzicami, realizowano tematy szkoleniowe na zebraniach rodziców w przedszkolu: „Jak ćwiczyć z dzieckiem głoskowanie.”, „Moje dziecko idzie do szkoły”, zachęcano rodziców do uczestniczenia w ogólnych szkoleniach. Zostały zorganizowane zajęcia otwarte w przedszkolu z udziałem rodziców.
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
- a) prelekcje dla rodziców w ramach pedagogizacji przeprowadzane przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogiczną „Wpływ gier komputerowych na rozwój dziecka”;
  - b) warsztaty dla rodziców ZWP i Oddziału przedszkolnego z pedagogiem i psychologiem PPP w Sokółce;
- 6) Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce organizowała spotkania edukacyjne pogłębiające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców- tematyka spotkań:
- a) Adaptacja dziecka w przedszkolu.

- b) Dojrzałość szkolna dziecka.
  - c) Jak zachęcić dziecko do czytania książek?
  - d) Jak wspierać dojrzewające dziecko w gąszczu zagrożeń współczesnego świata (nałogi, media, grupy rówieśnicze...).
  - e) Jak wspierać dziecko w trudnościach z czytaniem ze zrozumieniem i redagowaniem wypowiedzi pisemnych?
  - f) Dziecko i jego rodzic wobec wyzwań II etapu edukacyjnego.
  - g) Kształtowanie samodzielności uczniów na I etapie kształcenia. Asertywność wobec dziecka.
  - h) Zadania rodziców wobec dziecka rozpoczynającego naukę szkolną.
  - i) Jak pomóc dziecku, aby radziło sobie z własnymi emocjami.
  - j) Jak pomóc dziecku w nauce? Asertywność wobec dziecka.
  - k) Jak wspierać dojrzewające dziecko w gąszczu zagrożeń współczesnego świata (nałogi, media, grupy rówieśnicze, samobójstwa wśród młodzieży, ...).
  - l) Prelekcja wśród uczniów oraz ich rodziców (zebranie rodzicielskie) na temat szkodliwości palenia tytoniu i e-papierosów.
  - m) Dbajmy o zdrowe nawyki - zagrożenie cukrzyca typu. Zasady zdrowego odżywiania.
  - n) Porady dla rodziców dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu przez dzieci.
  - o) Rola rodzica, jako osoby godnej naśladowania – Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci.
- 7) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce organizowane były zajęcia informacyjne poszerzające wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży - szkolenia opiekunów podczas zebrań dla rodziców, a także indywidualne spotkania z rodzicami oraz grupowe w poszczególnych klasach. Organizacja konferencji "dobrego rodzica" w obszarze kształcenia kompetencji kluczowych w ramach Kompleksowego wspomaganie szkoły. Inicjowanie grupowych szkoleń dla rodziców, prowadzonych przez pedagogów oraz specjalistów z poza szkoły np. Policji.
- 8) W Przedszkolu Nr 5 w Sokółce prezentowano programy profilaktyczne oraz zamierzenia wychowawczo – dydaktyczne podczas zebrań grupowych oraz indywidualnych. Umieszczano informacje na tablicy ogłoszeń. Organizowane były zajęcia otwarte dla rodziców. Przekaz sposobów pracy, osiągnięć dzieci prezentowany był na stronie internetowej przedszkola.

- 9) Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce zorganizowała
- spotkania profilaktyczne rodziców i uczniów;
  - informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu;
  - prezentacje na ogólnych zebraniach z rodzicami;
  - rozpowszechnianie wśród rodziców ulotek informacyjnych dotyczących rozwoju dzieci i młodzieży oraz potencjalnych zagrożeń;
- 10)- propagowanie wiedzy poprzez ekspozycję tematów na gazetkach ściennych.

2. Włączenie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci np. angażowanie rodziców w udzielenie pomocy w zakresie pracy domowej, do organizacji imprez klasowych, szkolnych, itp.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce włączenie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci odbywa się w ramach współpracy z rodzicami uczniów. Rodzice spotykają się indywidualnie z nauczycielami, wychowawcami w sprawach dotyczących dzieci. Są ustalane wspólne działania służące rozwiązaniu problemu, organizowania pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Wychowawcy organizowali spotkania z rodzicami uczniów, na których były omawiane bieżące sprawy, były planowane działania na rzecz uczniów danej klasy np. wycieczki, rodzice zgłaszali wnioski, uwagi dotyczące uczniów szkoły. Rodzice uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym uczestniczyli w pracach zespołu opracowującego wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia. Dyrektor szkoły spotykała się z Radą rodziców. Rada Rodziców opiniowała szkolny zestaw podręczników, wspólnie z radą pedagogiczną uchwałała szkolny program wychowawczo – profilaktyczny, miała prawo zgłaszać wnioski dotyczące organizacji pracy szkoły.
- 2) Rodzice ze Szkoły Podstawowej w Boguszach aktywnie włączali się w organizowanie imprez i uroczystości szkolnych takich jak: Pasowanie na ucznia, Dzień Babci i Dziadka, Mikołajki, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Dziecka. Promowali zdrowe odżywianie poprzez udział w ogólnopolskiej kampanii „Śniadanie daje moc” i wspólne przygotowanie posiłków wraz ze swoimi dziećmi uczestnicząc w warsztatach, np. bożonarodzeniowych, tworzenia palm wielkanocnych, w konkursie recytatorskim pt. „Rodzinne bajanie” (wspólne występy na forum Szkoły). Zapewniali dowóz dzieci na konkursy pozaszkolne i zawody sportowe, wspierali działania szkolnego koła

wolontariatu poprzez zbiórkę fantów, wypieki ciast, wykonywanie rękodzieła jak również wykonali drobne prace remontowe na rzecz szkoły.

- 3) Rodzice ze Szkoły Podstawowej w Geniuszach włączali się aktywnie w organizację imprez ze szkolnego kalendarza o charakterze klasowym i ogólnoszkolnym: Andrzejki, Mikołajki, Jasełka, Choinka, wycieczki i wyjazdy, Dzień Rodziny, Dzień Sportu. W miarę zaistniałych potrzeb sygnalizowanych przez nauczycieli starali się pomagać dzieciom w odrabianiu prac domowych, konsultowali problemy w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, korzystali z możliwości uczestnictwa dzieci w zajęciach logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz poradnictwa nauczycieli specjalistów.
- 4) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych rodzice uczestniczyli w organizacji imprez klasowych i szkolnych (Choinka, andrzejki, spotkanie opłatkowe, Dzień Babci i Dziadka; brali udział w terapii logopedycznej dzieci, zebraniach, spotkaniach indywidualnych z rodzicami, na których omówiona została sytuacja szkolna, wskazywano sposoby rozwiązywania problemów edukacyjnych oraz wychowawczych, informacja nt. planowanych imprez klasowych oraz szkolnych, planowanie, ankieta dotycząca spotkań z rodzicami w danym roku szkolnym. Zorganizowano imprezy integrujące społeczność szkolną: spotkanie opłatkowe, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka .
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
  - a) włączanie i udział rodziców w imprezach szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez, np. Święto Niepodległości, Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, Szkolny Opłatek;
  - b) udział rodziców w warsztatach tematycznych organizowanych w szkole, np. z okazji Święta Niepodległości, przygotowywanie prac techniką origami;
  - c) pogadanki na zebraniach indywidualnych, grupowych na temat sposobów pomocy w nauce, np. odrabiania pracy domowej;
  - d) udział rodziców w organizacji i przeprowadzaniu charytatywnych kiermaszów;
- 6) W Szkole Podstawowej w Starej Kamionce organizowane były imprezy integracyjne dla całej społeczności szkolnej i lokalnej, udział rodziców w uroczystościach i akademiach szkolnych oraz podczas zabawy andrzejkowej i karnawałowej. Nauczyciele współpracowali z rodzicami w celu pomocy dzieciom w nauce, ustalają formy pracy i pomocy dziecku w domu. Zachęcali rodziców do przebadania dziecka z trudnościami w nauce w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sokółce.

- 7) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce włączono rodziców w proces dydaktyczno-wychowawczy poprzez pomoc w organizacji imprez szkolnych takich jak np: Koncert Młodych Talentów, Dni rodziny, dyskoteki szkolne, wycieczki uczniów poszczególnych klas.
- 8) Rodzice z Przedszkola Nr 5 w Sokółce zostali włączeni w proces dydaktyczno – wychowawczy poprzez:
- uczestnictwo w zajęciach otwartych dla rodziców
  - śledzenie informacji na tablicy grupowej w szatni
  - zebrania grupowe, ogólne i indywidualne
  - stronę przedszkola
  - udział w akcjach charytatywnych
  - spotkania integracyjne; festyn rodzinny
  - kultywowanie tradycji rodzinnych: Jasełka, dzień babci i dziadka
  - odwiedzanie miejsc pracy rodziców.
- 9) Przedszkole Nr 1 w Sokółce realizowało wewnętrzne programów przedszkolne:
- „Program Wychowawczy Przedszkola”;
  - „Kodeks przedszkolaka”;
  - Stosowanie i zachowanie: „Regulaminu przyprowadzania i odbierania dzieci, Procedur bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu, w stosunku do chorego dziecka”;
  - Organizowanie spotkań edukacyjnych mających na celu wymianę doświadczeń,
  - uczenie się i pogłębianie umiejętności:
  - popołudniowe warsztaty edukacyjne z rodzicami z cyklu „Mamo, tato pobaw się ze mną”,
  - warsztaty z rodzicami taneczno-muzyczne, warsztaty Sensoplastyki
- 10) W Szkole Podstawowej Nr 3 w Sokółce zadanie to realizowano poprzez:
- udział rodziców w organizacji szkolnych uroczystości: pasowanie na ucznia, mikołajki, itp;
  - pomoc rodziców podczas zajęć na krytej pływalni;
  - współpraca przy realizacji programów prozdrowotnych;
  - mobilizowanie rodziców do pomocy dzieciom w zakresie prac domowych i dodatkowych;

- wykonywanie przez dzieci prac plastycznych w domu z pomocą rodziców, np. drzewo genealogiczne.

3. Udzielenie informacji na temat ofert wypoczynku w czasie ferii letnich, zimowych.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce udzielano informacji na temat ofert wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych poprzez przekazanie uczniom informacji o organizowanych na terenie gminy formach wypoczynku organizowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji czy Sokólski Ośrodek Kultury.
- 2) Informacje o ofertach wypoczynku, które otrzymała Szkoła Podstawowa w Boguszach np. z Kuratorium, ze Starostwa Powiatowego, Krus -u , OSiR-u były przekazywane na bieżąco uczniom i rodzicom oraz zamieszczane na tablicy ogłoszeń. Szkoła pośredniczyła w wymianie informacji dotyczących organizacji wyjazdu.
- 3) W Szkole Podstawowej w Geniuszach nauczyciele przekazali informacje na temat wypoczynku wakacyjnego organizowanego przez KRUS dzieciom rolników.
- 4) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych przekazywano informacje na temat oferty wypoczynku organizowanego przez OSiR w Sokółce (Ferie w mieście, Wakacje w mieście), przekazywano dokumentację związaną z ofertą wypoczynku organizowanego przez OSiR w Sokółce i Kuratorium Oświaty w Białymstoku, typowano uczniów do korzystania z form wypoczynku organizowanego przez Podlaskiego Kuratora Oświaty.
- 5) W Szkole Podstawowej w Starej Rozedrance udostępniono i przekazywano informacje na temat ofert wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych.
- 6) Dyrektor Szkoły Podstawowej w Starej Kamionce oraz wychowawcy zapoznali uczniów i ich rodziców z ofertą wypoczynku dla dzieci w czasie wolnym. Zachęcali do wzięcia udziału w organizowanych zajęciach przez lokalne ośrodki kultury np. przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sokółce, Sokólski Ośrodek Kultury w Sokółce, Wiejski Klub w Starej Kamionce, Bibliotekę Publiczną w Sokółce. Uczniowie korzystali z zajęć organizowanych przez Szkolny Klub Sportowy „Orliki”, wyjeżdżają na obozy sportowe. Uczniowie skorzystali również z propozycji KRUS-u (wyjazd do Augustowa).
- 7) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce zapoznano rodziców z ofertą skierowaną do uczniów w ramach wypoczynku letniego i zimowego organizowanych przez szkoły a także instytucje działające w gminie Sokółka.

- 8) W 2019 r. Gmina Sokółka dofinansowała następującą ofertę wypoczynku dzieci i młodzieży w trakcie ferii i wakacji:

Lp.	Realizator	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania
1	Sokólskie Centrum Sportu i Rozrywki	„Ferie w Mieście 2019”	10 000 zł.
2	Akademia Sportów Umysłowych	„Zgrupowanie szkoleniowo-wypoczynkowe szachistów ASU Sokółka”	6 000 zł.
3	Sokólski Klub Kolarski „Sokół”	"Szkółka kolarska 2019-Sokółka"	5 000 zł.
4	Sokólskie Centrum Sportu i Rozrywki	„Wakacje w Mieście 2019 r.”	10 000 zł.
5	Caritas Archidiecezji Białostockiej	„Lato pod Aureolą św. Józefa”	4 500 zł.
6	LUKS „Orient Sokółka”	„Wakacyjne szachy”	3 000 zł.
7	Biblioteka Publiczna w Sokółce	"Wakacyjna podróż z biblioteką"	8 000 zł.

Poza tym na terenie Gminy Sokółka w celu ochrony dzieci przed uzależnieniem w rodzinie, działały cztery świetlice środowiskowe. Dwie świetlice środowiskowe "Koniczynka i "Stokrotka" prowadzone są przez Fundacje "Sokólski Fundusz Lokalny". Trzecia świetlica prowadzona jest przez Caritas na Os. Zielonym oraz czwarta „Świetlica młodzieżowa „Baza” prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”. Są to miejsca, w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek.

- 9) Udostępniano uczniom ze Szkoły Podstawowej Nr 3 w Sokółce informacje na temat dostępnych form wypoczynku w okresie wakacji i ferii zimowych. Informowano rodziców podczas wywiadówek o ofertach wypoczynku.

4. Realizacja istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce realizowany był szkolny program wychowawczo – profilaktyczny opracowany w oparciu o

obowiązujące przepisy prawa oświatowego i uchwalony wspólnie przez radę pedagogiczną i radę rodziców. Program obejmował m.in. działania dotyczące zagadnień profilaktyki zdrowia, profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa w sieci, kształtowania właściwych relacji rówieśniczych.

2) Szkoła Podstawowa w Boguszach realizowała to działanie poprzez:

- a) udział w Ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Bądźmy poszukiwaczami AUTORYTETU” dotyczącej profilaktyki zachowań ryzykownych, szczególnie antyspołecznych i przestępczych. W ramach realizacji kampanii odbyły się spotkania z ucz. kl. IV-VIII oraz z ich rodzicami. Oprócz wskazywania pozytywnych wartości, generalna idea programu to odbudowanie i wzmocnienie autorytetu rodzica i nauczyciela.
- b) w klasach I-III prowadzony był program „Przyjaciele Zippiego” kształtujący i rozwijający umiejętności psychospołeczne u dzieci. Głównym celem programu jest rozwój ich umiejętności komunikacyjnych i społecznych, ułatwiających dobre funkcjonowanie w grupie, nawiązywanie przyjaźni, radzenie sobie z problemami i trudnościami.
- c) W klasie V realizowano program profilaktyczny „Znajdź właściwe rozwiązanie”, który obok profilaktyki uzależnień miał na celu kształtowanie postaw asertywnych, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz integrację grupy.

3) W Szkole Podstawowej w Geniuszach realizowano na bieżąco założenia Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przy współdziałaniu Policji, Poradni PP, szkolnej służby zdrowia. Realizowano zajęcia z zakresu programu „Cyfrowobezpieczni.pl-bezpieczna szkoła cyfrowa” mający na celu poprawę kompetencji uczniów, rodziców, pracowników szkoły w zakresie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni oraz reagowania na zagrożenia. Wychowawcy przeprowadzili lekcje dotyczące przestrzegania praw uczniów/człowieka, wzajemnego szacunku, odpowiedzialności nieletnich, przestępczości wśród nieletnich. W ramach szkoleń z projektów unijnych „Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka”, „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość” swoje kompetencje zawodowe podnoszą nauczyciele, oraz rodzice kompetencje wychowawcze (m.in. trening Szkoła dla Rodziców i Wychowawców).

4) Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych realizowała programy:

- a) Programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły,

- b) Aktywna tablica
  - c) Moje dziecko idzie do szkoły,
  - d) Czyste powietrze wokół nas,
  - e) Trzymaj formę,
  - f) Bieg po zdrowie,
  - g) „KIDS”- dzieci i cukrzyca w szkole.
- 5) Realizacja na terenie Szkoły Podstawowej w Starej Rozedrance programów:
- a) Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę”;
  - b) programu edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I – III szkół podstawowych „Nie pal przy mnie, proszę”;
  - c) programu edukacji zdrowotnej dla klasy IV szkoły podstawowej „Bieg po zdrowie”;
  - d) programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”;
  - e) Ogólnopolskiego Programu Edukacji Stomatologicznej „Niesamowity świat higieny jamy ustnej”;
- 6) Realizacja istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej w Starej Kamionce:
- a) Przedszkole szansą na lepszą przyszłość (projekt współfinansowany przez UE) – do czerwca 2019 r.
  - b) Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka (projekt współfinansowany przez UE) – do czerwca 2019 r.
  - c) Kompetentna szkoła (projekt współfinansowany przez UE) – od września 2019r.
  - d) Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
  - e) Czyste powietrze wokół nas
  - f) Nie pal przy mnie, proszę
  - g) Program dla szkół - Owoce i warzywa w szkole, Mleko i produkty mleczne w szkole
  - h) Śniadanie Daje Moc
  - i) Trzymaj formę
  - j) Bieg po zdrowie
  - k) Cała Polska czyta dzieciom

- l) Program „Uczę, jak się uczyć” realizowany w ramach godzin wychowawczych i lekcji języka polskiego i angielskiego
  - m) Bądź kumplem nie dokuczaj. CARTOON NETWORK - Kampania społeczna mająca na celu uczulenie uczniów na problem dokuczania w szkole rówieśnikom, konsekwencjach wynikających z prześladowań oraz sposobów reagowania
  - n) Udział uczniów w cyklicznych zajęciach na Politechnice Białostockiej w ramach Sokólskiego Uniwersytetu Dziecięcego
- 7) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce realizowano zajęcia zaplanowane w szkolnym programie profilaktyczno-wychowawczym, a także w planach pracy specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog, doradca zawodowy, logopeda). W ramach współpracy z instytucjami pozaszkolnymi realizowane były warsztaty profilaktyczne dla dzieci prowadzone przez certyfikowanych trenerów z Fundacji Bonum Humanum oraz zajęcia z pedagogiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, a także policjantami z Komendy Powiatowej w Sokółce.
- 8) Przedszkole Nr 5 w Sokółce realizowało następujące programy:
- „Kodeks przedszkolaka” – dzieci w trakcie zajęć nabywały wiedzę o obowiązujących zasadach bezpiecznego zachowania w przedszkolu oraz świadomego ich przestrzegania;
  - „Bezpieczny Przedszkolak” – nabywanie wiedzy i świadome przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się na drodze;
  - „Sanford Hormony” – program wspierający rozwój kompetencji społeczno – emocjonalnych;
  - „Kubusiowi Przyjaciele natury”.
- 9) W 2019 r. Gmina Sokółka tak, jak co roku dofinansowywała działania profilaktyczne w szkołach w ramach których były prowadzone zajęcia, warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat uzależnień i przemocy.
- 10) W Przedszkolu Nr 5 w Sokółce organizowane było poradnictwo i konsultacje dla rodziców ze specjalistami. Mobilizowano rodziców do korzystania z programów terapeutycznych, ścisła współpraca ze specjalistami z Poradni PP. Organizowano spotkania ze specjalistami na terenie przedszkola (pedagog, psycholog, logopeda).
- 11) W Szkole Podstawowej Nr 3 w Sokółce realizowane były programy:

- Szkolny program doradztwa zawodowego;
- "Trzymaj formę";
- Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży.

Profilaktyka wad cewy nerwowej.

5. Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych.

1) W ramach zagospodarowania godzin do dyspozycji Dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce oraz godzin przyznanych przez organ prowadzący w arkuszu organizacji szkoły były organizowane zajęcia pozalekcyjne: chór szkolny, koło plastyczne, 4 grupy zajęć rekreacyjno – sportowych, koło teatralne, koło matematyczne, koło polonistyczne, koło języka polskiego, koło redakcyjne „Szkolniczek”, koło strzelnicze, koło języka rosyjskiego, koło języka angielskiego. Od końca maja 2019r. w ramach projektu „Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka” były realizowane zajęcia „Klub Miłośników Gier Matematycznych”, „Matematomorfoza”, „Razem aktywnie w społeczności – chcę nie muszę”, „Razem odkrywamy świat – chcę nie muszę”. W każdym roku szkolnym były organizowane wycieczki, w tym kilkudniowe wycieczki zagraniczne (Chorwacja, 4 stolice europejskie), zielona szkoła, wyjazd do teatrów i Opery Podlaskiej.

2) W Szkole Podstawowej w Boguszach:

a) w I półroczu 2019 r. uczniowie szkoły brali udział w gminnym projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską „Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka”. Dzięki temu mogli uczestniczyć w następujących zajęciach pozalekcyjnych: „Młodzieżowe Studio Filmowe”, „Roboclub”, „Matematomorfoza”, „English on the stage”, „Klub Miłośników Gier Matematycznych”, „Razem aktywnie w społeczności – chcę, nie muszę”, „Razem odkrywamy świat – chcę, nie muszę”. Celem projektu było wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Sokółka. W projekcie uczestniczyło 16 uczniów kl. I-III oraz 53 uczniów kl. IV-VIII. W ramach projektu odbyły się wyjazdy: do Torunia – zwiedzanie Planetarium i „Młyna Wiedzy”, do Warszawy – wizyta w Studium Miniatur Filmowych, w Centrum Nauki Kopernik, do Opery i Filharmonii Podlaskiej, do Teatru Dramatycznego w Białymstoku. Uczestnicy projektu wzięli udział w warsztatach w Sokólskim Ośrodku Kultury i w Muzeum Ziemi Sokólskiej.

- b) 17 dzieci z oddziału przedszkolnego i Zespołu Wychowania Przedszkolnego oraz ich rodzice uczestniczyli w gminnym projekcie „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość” współfinansowanego przez Unię Europejską. W ramach projektu odbyły się następujące zajęcia: „W krainie książek”, „Dobry start w szkole”, „Mali wielcy konstruktorzy”, „Mali wielcy odkrywcy”, „W krainie wyobraźni”, „Zabawy z językiem angielskim”. Dzieci uczestniczyły w wycieczkach: do Arboretum w Kopnej Górze, do Białostockiego Teatru Lalek, do Muzeum Ziemi Sokólskiej, do Biblioteki Publicznej w Sokółce, do kina Sokół w Sokółce oraz brały udział w warsztatach plastycznych, muzycznych i teatralnych w Sokólskim Ośrodku Kultury.
- c) „Podlaski Uniwersytet Dzieciocy” to inicjatywa Gminy Sokółka, w której wzięło udział 3 uczniów kl. VI w r. szk.2018/2019. Młodzi studenci otrzymali indeksy i mogli uczestniczyć w ciekawych zajęciach na Politechnice Białostockiej. Obecnie 5 uczniów kl. IV-V uczestniczy w wyjazdach na PUD.
- d) W roku szkolnym 2019/2020 w szkole realizowany jest kolejny projekt ze środków unijnych „Szkolna Pracownia Myślenia”, w ramach, którego odbywały się zajęcia:
- dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki, z języka angielskiego, koło Origami, zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe: „Kodowanie na dywanie”, „Kodowanie- jestem na tak!”, „Kodowanie? To proste”, zajęcia rozwijające kompetencje przyrodnicze : „Jestem badaczem przyrody”, „Przygoda z przyrodą”. W projekcie uczestniczy 56 uczniów. Podsumowaniem projektu będzie wycieczka w maju 2020 r. do Biebrzańskiego Parku Narodowego.
  - ponadto w ramach środków otrzymanych z budżetu Gminy realizowane są takie zajęcia jak:
  - zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z edukacji wczesnoszkolnej, z matematyki, z języka polskiego, z języka angielskiego
  - zajęcia korekcyjno- kompensacyjne:
  - zajęcia logopedyczne
  - koło języka angielskiego
  - koło matematyczne
  - zajęcia sportowe

- 3) Uczniowie, nauczyciele i rodzice Szkoły Podstawowej w Geniuszach oraz oddział przedszkolny wraz z ZWP realizowali projekty unijne „Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka”, „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość”. W ramach projektów uczniowie uczestniczyli w zajęciach: społecznych, matematyczno-technicznych, dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki, społeczno-informatycznych, z zakresu robotyki, konstrukcyjnych, językowych, czytelniczych. Brali udział w warsztatach artystycznych, wyjeżdżali na wycieczki, do teatru, kina, opery. Grupa uczniów uczestniczyła również w zajęciach Podlaskiego Uniwersytetu Dziecięcego na Politechnice Białostockiej w ramach projektu Gminy Sokółka. Oprócz tych zajęć prowadzone były zajęcia dziennikarskie, artystyczne, z zakresu robotyki. Uczniowie wydawali szkolną gazetkę, brali udział w konkursach pozaszkolnych plastycznych, muzycznych, recytatorskich. Promowano osiągnięcia uczniów podczas apeli szkolnych, zebrań z rodzicami, w prasie, Internecie. Organizowano wyjazdy i wycieczki o dużych walorach edukacyjnych: turystyczno-krajoznawcze, do teatru i opery, parku trampolin, muzeum, na Politechnikę Białostocką.
- 4) Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
- a) realizowała projekt „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość”- zajęcia Mali wielcy konstruktorzy, Mali wielcy odkrywcy, W krainie książek, W krainie wyobraźni, Zabawy językiem angielskim,
  - b) realizowała projekt Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Sokółka- zajęcia – Młodzieżowe Studio Filmowe, Roboclub, Klub Miłośników Gier Matematycznych, English on the stage,
  - c) uczniowie uczestniczyli w projekcie Podlaski Uniwersytet Dziecięcy,
  - d) uczniowie uczestniczyli w projekcie realizowanym przez Politechnikę Białostocką „Programowanie od podstaw”,
  - e) realizowała projekt „Nauczanie przez działanie w Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych”- zajęcia: Szkolny Klub Kodowania, Łamigłówka, We can do his, Nauczanie na interaktywnym dywanie, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki i języka angielskiego.
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
- a) zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze;
  - b) koła zainteresowań:
    - artystyczne,

- biologiczne,
  - matematyczne,
  - sportowe (piłka nożna);
- 6) W Szkole Podstawowej w Starej Kamionce organizowane były zajęcia rozwijające:
- zajęcia dodatkowe dla kl. I - III
  - zajęcia dodatkowe z języka polskiego dla kl. VI i VIII
  - zajęcia taneczne
  - zajęcia sportowe
  - zajęcia filmowe
- a) Do czerwca 2019 r. w szkole realizowane były projekty finansowane przez Gminę Sokółka i Unię Europejską. Dzieci uczestniczyły w wielu zajęciach dodatkowych:
- Oddział przedszkolny i Zespół Wychowania Przedszkolnego – „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość”
  - W krainie wyobraźni
  - W krainie książek
  - Mali wielcy konstruktorzy
  - Mali wielcy odkrywcy
  - Zabawy językiem angielskim
  - Dobry start w szkole – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- b) kl. I-VIII – „Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka”
- Razem aktywnie w społeczności – chcę, nie muszę (kl. I-III)
  - Razem odkrywamy świat – chcę, nie muszę (kl. I-III)
  - Matematyka w sztuce – zajęcia w SOK (kl. I-III)
  - Matematomorfoza – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki (kl. IV i VII)
  - English on the stage – koło zainteresowań z języka angielskiego (kl. VI)
  - Młodzieżowe Studio Filmowe – zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-informatyczne (kl. VIII i VI)
  - Roboclub – zajęcia dodatkowe rozwijające kompetencje naukowo-matematyczno-techniczne

c) W bieżącym roku szkolnym, tj. od września 2019 r. w szkole realizowany jest projekt „Kompetentna szkoła”, finansowany przez Gminę Sokółka i Unię Europejską. Dzieci uczestniczą w zajęciach dodatkowych:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka angielskiego;
- zajęcia rozwijające kompetencje z języka angielskiego
- zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe uczniów;
- koło taneczne;
- koło szachowe.

7) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce oferowane były następujące zajęcia pozalekcyjnych dla uczniów:

- koła zainteresowań
- zajęcia kształtujące kreatywność
- zajęcia sportowe
- zajęcia taneczne
- zajęcia z programowania klasy I-III

8) W celu wzbogacenia ofert zajęć pozalekcyjnych Gmina Sokółka dofinansowała poniższe zadania realizowane przez organizacje pozarządowe z zakresu profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii:

Lp.	Realizator	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania
1	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Białostocka Komenda Hufca w Sokółce	"Harcerzem jest się do końca"	12 100 zł.
2	Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski	"Niewidomi w kręgu kultury"	5 900 zł.
3	Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym "Edukator" w Łomży Szkoła	„Podlaska Wielokulturowość”	9 800 zł

	Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Janowszczyźnie		
4	Sokólskie Centrum Sportu i Rozrywki	" Aktywni-wolni od nałogów 2019!"	10 000 zł.
5	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Sokółce	"Sokółscy seniorzy do działania skorzy w roku 2019"	7 000 zł.
6	Stowarzyszenie "Uśmiech Dziecka"	"Warsztaty dziennikarskie"	8 000 zł.
7	Fundacja "Sokólski Fundusz Lokalny"	"Lepiej Grać niż Brać"	5 000 zł.
8	Klub Żeglarski „Żagiel”	„Współzawodnictwo i rekreacja na wodzie-zdrową, kreatywną i pożyteczną formą spędzania wolnego czasu w okresie letnim”	10 000 zł.
9	Akademia Sportów Umysłowych	„Zgrupowanie szkoleniowo-wypoczynkowe szachistów ASU Sokółka”	6 000 zł.

9) Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych w Szkole Podstawowej Nr 3 Sokółce

- wycieczki o charakterze edukacyjnym - teatr , kino;
- spotkania z ciekawymi ludźmi;
- konkursy;
- festiwale;
- zajęcia wyrównawcze;
- koła przedmiotowe;
- koło teatralne;
- SKS;
- koło strzeleckie;
- koło szachowe;
- zespół muzyczny;
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne;

- zajęcia logopedyczne;
- Bionika - budowa i programowanie robotów;
- udział młodzieży w spotkaniach "Przystanek Historia".

6. Opracowanie i wdrażanie procedury wyróżniania i nagradzania rozwoju młodzieży uzdolnionej.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce nie były wdrażane takie procedury. Praca z uczniem uzdolnionym odbywała się w ramach indywidualizowanej pracy z uczniem na lekcjach, poprzez udział uczniów w zajęciach koła plastycznego, chóru, zajęć sportowych. Uczniowie brali udział w różnego rodzaju konkursach, występowali na forum miasta, powiatu, kraju. Uczniowie osiągający bardzo wysokie wyniki w nauce lub mający sukcesy artystyczne otrzymali Stypendium Burmistrza Sokółki, a na koniec roku szkolnego otrzymali na grody zakupione z funduszy Rady Rodziców.
- 2) W Szkole Podstawowej w Boguszach przestrzegane były zapisy w Statucie dotyczące nagradzania uczniów za wyróżniające wyniki w nauce. Są to pochwały wychowawcy i dyrektora, dyplomy uznania, świadectwa z wyróżnieniem, nagrody książkowe na zakończenie roku szkolnego, listy pochwalne do rodziców. Został opracowany i przyjęty do realizacji regulamin przyznawania stypendium za wyniki w nauce. Zgodnie z kryteriami regulaminu uczniowie byli typowani do stypendium Burmistrza.
- 3) Młodzież ze Szkoły Podstawowej w Geniuszach osiągająca najwyższe wyniki w nauce ma możliwość otrzymywania dwa razy w roku stypendium naukowego Burmistrza Sokółki. Opracowany jest szkolny regulamin stypendialny. W roku 2019 stypendia otrzymało 3 uczniów.
- 4) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych przyznano stypendium za wyniki w nauce we współpracy z Burmistrzem Sokółki, przeprowadzono coroczny konkursu „Szkolny Nobel” dla uczniów wyróżniających się wynikami w nauce, aktywnym udziałem w życiu szkoły, wzorowym zachowaniem.
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
  - a) typowanie uzdolnionej młodzieży do stypendium Burmistrza Sokółki;
  - b) przyznawanie nagród książkowych wyróżnionym uczniom;
  - c) wnioskowanie o Nagrodę Burmistrza za osiągnięcia artystyczne.
- 6) Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce posiada Regulamin przyznawania stypendiów za wysokie wyniki w nauce. Dwa razy w roku uczniowie otrzymali stypendia

Burmistrza Sokółki za wysokie wyniki w nauce, w grudniu otrzymali Nagrodę Burmistrza Sokółki na osiągnięcia sportowe oraz za osiągnięcia artystyczne. Dyrektor szkoły oraz nauczyciele stosowali pochwały na forum klasy i szkoły, eksponując dyplomy/puchary/prace uczniów.

- 7) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce stworzono regulaminu przyznawania stypendiów finansowych za wyróżniające wyniki w nauce oraz do tytułu Ambasadora Szkoły.
- 8) Statut Szkoły Podstawowej Nr 3 w Sokółce określa system nagród oraz procedury przyznawania statuetki „Szkolny Oskar” dla najlepszego ucznia w szkole i stypendium naukowego oraz za osiągnięcia sportowe i artystyczne.

7. Realizacja projektów i programów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania wolnego czasu.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce szkolny pedagog realizowała następujące zajęcia:
  - a) z uczniami klas IV – „Model zdrowego dnia ucznia”
  - b) z uczniami klas V – „Jak żyć żeby nie tyć”
  - c) z uczniami klas VI – VIII – „Jak dobrze dbać o swój mózg”Promowanie zdrowego stylu życia odbywa się również na zajęciach lekcyjnych w ramach realizacji treści podstawowy programowej z takich przedmiotów jak wychowanie fizyczne, przyroda, biologia, zajęcia z wychowawcą.
- 2) Szkoła Podstawowej w Boguszech
  - a) w oddziale przedszkolnym realizowano program „Czyste powietrze wokół nas”, który jest pierwszym etapem edukacji prozdrowotnej dzieci w zakresie nabywania wiedzy na temat szkodliwości palenia,
  - b) ucz. kl.VII realizowali program „Znajdź właściwe rozwiązanie”, który ma na celu zapobieganie paleniu tytoniu,
  - c) w kl. VI realizowano program „Trzymaj formę” propagujący zdrowy i wolne od używek życie,
  - d) z okazji Światowego Dnia bez Tytoniu członkowie Szkolnego Koła PCK zorganizowali apel pt. „Dym zasmuca Twoje płuca”, podczas którego przypomnieli uczniom o negatywnym wpływie tytoniu na zdrowie,
  - e) dnia 21 listopada, z okazji obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia odbył się konkurs wiedzy o szkodliwości palenia papierosów. Uczniowie za

pomocą aplikacji Quizizz odpowiadali na pytania dot. chemicznego składu papierosów, wpływu palenia na wygląd, roli zdrowego trybu życia w walce z nałogiem, czynnego i biernego palenia oraz mechanizmu uzależnienia od nikotyny,

- f) w X 2019 r. odbyło się spotkanie z harcerzami z 32 Sokólskiej Drużyny Harcerskiej „Rudy” im. J. Bytnara (nauka gier i zabaw, aktywne spędzanie wolnego czasu)
  - g) cykl spotkań z podróżnikiem Piotrem Horzelą (zachęcanie do aktywnego wypoczynku)
- 3) Uczniowie Szkoły Podstawowej w Geniuszach spędzali czas wolny uczestnicząc w zajęciach w ramach projektu „Przystanek Nadzieja” przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Barka”, w popołudniowych warsztatach dziennikarskich na terenie szkoły, zajęciach sportowych, artystycznych, z robotyki, zajęciach w ramach projektów unijnych „Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka”, wycieczkach turystyczno-krajoznawczych, wyjazdach edukacyjnych do kina, opery. Zaproszeni funkcjonariusze podlaskiej KAS przeprowadzili zajęcia na temat hazardu i wynikających z niego zagrożeń-uzależnienia od hazardu. Zorganizowano zajęcia w ramach Bezpiecznego Internetu mające na celu rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie oraz włączono uczniów w realizację programu „Cyfrowobezpieczni.pl”.
- 4) Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych realizowała programy:
- a) „Nie pal przy mnie, proszę!”
  - b) „Trzymaj formę!”
  - c) „Bieg po zdrowie”
  - d) „Znajdź właściwe rozwiązanie” (antynikotynowy),
  - e) „Moje dziecko idzie do szkoły”
  - f) „Czyste powietrze wokół nas”
  - g) „Niesamowity świat higieny jamy ustnej”
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce realizowała następujące projekty:
- a) Trzymaj formę
  - b) Bieg po zdrowie
  - c) Czyste powietrze wokół nas
  - d) Nie pal przy mnie, proszę

- e) Ogólnopolski projekt z zakresu edukacji prozdrowotnej i profilaktyki uzależnień
  - f) Czytam z klasą lekturki spod chmurki – Ogólnopolski projekt edukacyjny wspierający rozwój czytelnictwa wśród uczniów klas I-III;
  - g) Światowy Dzień Rzucania Palenia. Omówienie szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Uczulenie na konsekwencje zdrowotne czynnego i biernego palenia. Warsztaty: ćwiczenia z asertywności.
- 6) Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce realizowano projekty i programy służące zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałania uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego przez specjalistów szkolnych, wychowawców klas, pielęgniarkę szkolną oraz specjalistów z zewnątrz współpracujących ze szkołą.
- 7) Celem wychowania przedszkolnego w Przedszkolu Nr 5 w Sokółce w obszarze profilaktyki jest organizowanie warunków umożliwiających dzieciom nabywanie wiedzy i umiejętności w zakresie dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych, rozwijanie sprawności fizycznej, która w dużym stopniu determinuje stan zdrowia dzieci.
- Zaszczep się wiedzą” – kształtowanie nawyków warunkujących zdrowie;
  - „Kids Sport” – organizowanie aktywności ruchowej;
  - Kształtowanie nawyków zdrowego odżywiania, zachęcanie do spożywania warzyw i owoców;
  - „Maraton przedszkolaka”.
- 8) Przedszkole Nr 1 w Sokółce realizowało programy zewnętrzne:
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
  - „Kubusiowi przyjaciele natury”
  - ogólnopolska akcja „Zdrowo i sportowo”
- 9) Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce realizowała programy: „Znajdź właściwe rozwiązanie” oraz „Trzymaj formę”. Uczestniczyła w Programie Unii Europejskiej „Program dla szkół”: „Owoce i warzywa w szkole” oraz „ Mleko w szkole”. Godzina z wychowawcą z informacją przygotowaną przez Głównego Inspektora Sanitarnego przy współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej na temat potencjalnych zagrożeń związanych z elektronicznymi papierosami. Odbyło się spotkanie karnawałowe pod hasłem "Zdrowo w karnawale".

8. Udzielanie pomocy uczniom z trudnościami w nauce.

- 1) Udzielanie pomocy uczniom z trudnościami w nauce w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce odbywa się poprzez organizację zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, konsultacji. Uczniowie mają trudności w nauce są otoczeni opieką pedagoga szkolnego oraz nauczycieli, którzy proponują dodatkowe zajęcia, na których uczeń ma możliwość uzupełnienia braków w wiadomościach, poprawy oceny.
- 2) Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Boguszach posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz wykazujący specyficzne trudności w nauce byli objęci pomocą nauczycieli w ramach zajęć: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, dydaktyczno-wyrównawczych z edukacji wczesnoszkolnej, jęz. polskiego, matematyki, jęz. angielskiego. Dla ucznia z orzeczeniem o niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim został opracowany Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, zawierający ocenę poziomu funkcjonowania ucznia w szkole z uwzględnieniem jego mocnych i słabych stron. Została udzielona mu pomoc w formie zajęć rewalidacyjnych oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. W miarę możliwości uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Boguszach zwalniani byli z opłat np.za dożywianie, za bilety na teatrzyk itp.
- 3) Wszyscy uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Geniuszach potrzebujący wsparcia zdiagnozowani byli przez PPP w Sokółce lub przez wychowawców i nauczycieli. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczestniczyli w dodatkowych zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki i języka angielskiego, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych na obu etapach edukacyjnych, rewalidacyjnych, TUS, objęci byli indywidualną opieką psychologa.
- 4) Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych prowadziła zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze; zajęcia korekcyjno – kompensacyjne; zajęcia logopedyczne; zajęcia z psychologiem; zajęcia rozwijające kompetencje społeczne, emocjonalne i komunikacyjne; dodatkowe zajęcia z języka polskiego dla obcokrajowców, zajęcia wyrównawcze z j. polskiego, matematyki; pomoc uczniowska w ramach zadań SU. Diagnozowano osiągnięcia edukacyjne dzieci i przeprowadzano przedszkolną diagnozę wstępną i końcową wg arkusza badania; tworzenie dla każdego dziecka Indywidualnych planów pracy wspomagającej i korygującej rozwój dziecka w przedszkolu; indywidualizowanie pracy z dziećmi.

- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
- a) zorganizowanie zajęć dydaktyczno wyrównawczych;
    - z języka angielskiego;
    - z języka polskiego;
    - z matematyki;
  - b) zorganizowanie zajęć:
    - korekcyjno-kompensacyjnych;
    - logopedycznych;
  - c) dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów z różnymi trudnościami;
  - d) zapewnienie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
  - e) zapewnienie uczniom z opiniami odpowiedniej oferty zajęć, tj. zajęcia wyrównawcze, zajęcia logopedyczne;
  - f) ścisłą współpracę z PPP w Sokółce w ramach wspierania uczniów i ich rodziców
  - g) w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
  - h) realizację zajęć zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach z PPP, (nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne dla uczniów posiadających opinię z PPP, na lekcjach dostosowują formy i metody pracy z uczniem).
- 6) Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce zapewniła uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Zorganizowane były zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z:
- a) matematyki i języka polskiego (kl. I, II i III)
  - b) języka polskiego (kl. IV, V i VII)
  - c) matematyki (kl. IV - VIII)
  - d) języka angielskiego (kl. V i VIII)
  - e) zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
  - f) zajęcia logopedyczne

Podczas pobytu w szkole uczniowie korzystali z pomocy nauczycieli, w czasie zajęć świetlicowych odrabiali prace domowe.

- 7) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce zorganizowane zostało wsparcia uczniom mającym trudności w nauce poprzez kwalifikację do różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowanej na terenie szkoły:

- zajęcia rewalidacyjne
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- zajęcia z pedagogiem lub psychologiem szkolnym
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- zajęcia logopedyczne
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
- wsparcie rodzica w kompetencjach wychowawczych
- wstępna diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się dziecka, informowanie rodziców o możliwości skorzystania z poszerzonej diagnozy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

8) W Szkole Podstawowej Nr 3 w Sokółce zadanie realizowano poprzez:

- zajęcia z pedagogiem i psychologiem dla uczniów z trudnościami w nauce;
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne;
- zajęcia rewalidacyjne;
- zajęcia wyrównawcze;
- zajęcia przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty;
- nauczanie indywidualne;
- nauczyciel wspomagający (dla ucznia z Zespołem Aspergera);
- uczniowie z opiniami PPP mają dostosowania zgodne z potrzebami indywidualnymi;
- na zajęciach w świetlicy szkolnej stymulowany jest rozwój uczniów poprzez naukę własną, gry dydaktyczne i edukacyjne. Indywidualna praca z uczniami mającymi trudności w nauce, wdrażanie do samodzielnej pracy umysłowej.

9. Finansowe wspieranie uczniów zdolnych z rodzin o niskich dochodach.

- 1) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce nie prowadzi takiej formy wsparcia.
- 2) W Szkole Podstawowej w Boguszech informowano rodziców na zebraniach o możliwości uzyskania pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie, prowadzi był stały kącik informacyjny na tablicy ogłoszeń w holu szkoły; zamieszczono wykazu instytucji i organizacji (wraz z danymi teleadresowymi) służących pomocą i wsparciem psychologicznym ofiarom przemocy.

- 3) W Szkole Podstawowej w Starej Kamionce nie było potrzeby finansowego wspierania uczniów zdolnych z rodzin o niskich dochodach
- 4) W Szkole Podstawowej Nr 3 w Sokółce przyznawano uczniom stypendium za wyniki w nauce oraz za osiągnięcia sportowe i artystyczne. Uczniowie korzystają z obiadów refundowanych przez OPS w Sokółce. Uczniowie i osoby dorosłe korzystali z obiadów refundowanych przez OPS w Sokółce w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

10. Opracowanie danych na temat warunków życia rodzin oraz dzieci i młodzieży.

- 1) Każdorazowo w przypadku objęcia rodziny procedurą „Niebieska Karta” i podczas realizacji tej procedury zbierane są informacje na temat warunków życia rodziny, dzieci i młodzieży. Prowadzone są również ustalenia w placówkach oświaty, gdzie uczęszczają dzieci z pedagogami, wychowawcami. Ponadto osoby pokrzywdzone w tym również dzieci, młodzież, są informowane o możliwościach uzyskania wsparcia psychologa, porad prawnika, pomocy finansowej i materialnej, a sprawcy przemocy są informowani o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy i możliwości skorzystania z programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, pomocy psychologa bądź leczenia uzależnień. Funkcjonariusze utrzymują stały kontakt z kuratorami sądowymi Zespołu Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym w Sokółce oraz z pedagogami i psychologami ze szkół powiatu sokólskiego w przypadku rodzin, gdzie są małoletnie dzieci w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym przemocą w rodzinie jak też udzielenia im niezbędnej pomocy. W przypadku interwencji w rodzinie, gdzie istnieje podejrzenie stosowania przemocy funkcjonariusze dążą do zatrzymania i izolacji sprawcy przemocy w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia osób dotkniętych przemocą. W ramach procedury „Niebieska Karta” funkcjonariusze KPP w Sokółce biorą również udział w grupach roboczych, monitorują sytuację rodziny w miejscu zamieszkania. W przypadku rodzin, gdzie są małoletnie dzieci dodatkowo utrzymują stały kontakt ze szkołami lub przedszkolami w celu niezwłocznego podjęcia czynności w przypadku podejrzenia zagrożenia ich życia lub zdrowia.
- 2) W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce zleca przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Jeżeli wywiad potwierdzi występowanie trudności jest przekazywany asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z rodziną.

Praca z rodziną powinna odbywać się za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny, a także powinna być organizowana lub kontynuowana w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

- 3) W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce zatrudnionych było 4 asystentów rodziny. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych mogą otrzymać wsparcie w postaci asystenta rodzinnego. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Asystent rodziny wspiera rodzinę w przewyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent pomaga rodzinom w wypełnianiu ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeżeli dzieci znajdują się pod pieczę zastępczą, rolą asystenta jest działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

11. Rozpowszechnianie lokalnej bazy informacyjnej na temat Gminnego Systemu Wsparcia Dziecka i Rodziny.

- 1) Rozpowszechnianie lokalnej bazy informacji na temat gminnego Systemu wsparcia rodziny i dziecka w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce odbywa się poprzez informacje umieszczone na gazetkach ściennych oraz na stronie szkoły. Pedagodzy w rozmowach indywidualnych przekazują informacje na temat instytucji wspierających rodziny w sytuacjach trudnych oraz wymagających pomocy materialnej, psychologiczno – pedagogicznej.
- 2) Szkolne koło Wolontariatu w Szkole Podstawowej w Boguszach przeprowadziło szereg akcji charytatywnych m.in.:
  - a) kiermasze na rzecz schroniska dla zwierząt,
  - b) akcja „Góra Grosza”
  - c) w ramach programu „Dzwonek na obiad” uczestniczyli w zbiórce pieniędzy na sfinansowanie obiadów dla dzieci pochodzących z ubogich rodzin.
  - d) Przygotowanie paczek żywnościowych mieszkańcom Kresów w ramach akcji „Rodacy – Bohaterom”, organizowanej przez Stowarzyszeniu „Odra – Niemen”,

- e) pomoc Fundacji „Pomóżmy Im” - przekazane dzieciom z chorobami nowotworowymi przebywającym w szpitalu paczek z artykułami higienicznymi i zabawkami,
  - f) zbiórka nakrętek na zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla niepełnosprawnego brata naszych absolwentów.
- 3) W Szkole Podstawowej w Geniuszach umieszczono w miejscu ogólnodostępnym (szkolna tablica ogłoszeń) adresy i telefony kontaktowe do instytucji udzielających pomocy rodzinie; poinformowano rodziców uczniów o sposobach, instytucjach, ośrodkach wsparcia i osobach zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.
  - 4) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych tematyka dotycząca realizacji tego zadania podejmowana była podczas godzin wychowawczych: Instytucje wspierające rodzinę, Instytucje stojące na straży praw dziecka, ucznia, człowieka, obywatela. Pomoc rodzicom w kontaktach w OPS w Sokółce, PPP w Sokółce. Przekazywane były informacje o ofercie OPS Sokółka.
  - 5) W Szkole Podstawowej w Starej Rozedrance przekazano ulotki informacyjne.
  - 6) W Szkole Podstawowej w Starej Kamionce udostępniane zostały adresy oraz telefony ośrodków wspierających rodzinę.
  - 7) Rodzice uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Sokółce zostali poinformowani na temat działalności instytucji wspierających uczniów i ich rodziny działających na terenie Gminy Sokółka oraz województwa podlaskiego.
  - 8) W Przedszkolu Nr 5 w Sokółce udostępnione zostały ulotki informacyjne w szatni, zamieszczona została informacja oraz plakaty na tablicy grupowej w szatni.
  - 9) Komenda Powiatowa Policji w Sokółce w odniesieniu do Gminnego Systemu Wsparcia Dziecka i Rodziny na bieżąco przekazuje informacje w przedmiotowym zakresie poprzez umieszczenie ich i rozdysponowanie w informatorach, ulotkach. W tej materii na bieżąco jest również współpraca z mediami lokalnymi. Ponadto w sytuacji ewentualnej przemocy w rodzinie funkcjonariusze biorą udział w ogólnopolskim Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem poprzez wzmożone dyżury funkcjonariuszy w jednostkach Policji i udzielanie porad osobom zgłaszającym się oraz poprzez informowanie o placówkach i instytucjach pomocowych.
  - 10) Ponadto w Komendzie Powiatowej Policji w Sokółce funkcjonuje tzw. „Niebieski Pokój”, w którym przesłuchiwane są małoletnie osoby pokrzywdzone lub będące

świadkami przestępstwa. W recepcji wywieszona jest Karta Praw Ofiary. Udostępniona jest również na stronie internetowej KPP w Sokółce.

- 11) W Przedszkolu Nr 1 w Sokółce udostępnione zostały materiały edukacyjne dotyczące przemocy w rodzinie; przekazano dzieciom numery alarmowe w przypadku zagrożenia oraz sposoby reakcji i zachowania się w przypadku przemocy. Pedagogizacja rodziców poprzez umieszczanie fachowych artykułów na stronie internetowej przedszkola. Zorganizowane zostały spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, Straży Granicznej, Pogotowia Ratunkowego: pogadanki dla dzieci na temat przemocy i agresji, prezentowanie plakatów, ilustracji, ulotek. Upowszechnianie informacji wśród dzieci i Rodziców o podmiotach działających na rzecz osób, pomoc w dotarciu do właściwych organów. Promocja instytucji udzielających pomocy w przypadku zaistnienia zjawiska przemocy.
- 12) Przedszkole Nr 1 w Sokółce posiadało rozbudowywaną lokalną ofertę pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zwiększoną skuteczność ochrony osób pokrzywdzonych. Upowszechniano informacje wśród dzieci i Rodziców o podmiotach działających na rzecz osób, pomoc w dotarciu do właściwych organów. Promocja instytucji udzielających pomocy w przypadku zaistnienia zjawiska przemocy.
- 13) Rodzicom uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Sokółce udzielano informacji o uruchomieniu całodobowej bezpłatnej infolinii dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli przez Fundację ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej. Udostępniana została informacja na gazetkach szkolnych i stronie internetowej szkoły.
- 14) W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce można uzyskać informacje o instytucjach udzielających pomocy w przypadku zaistnienia zjawiska przemocy. Na tablicy ogłoszeń jest informacja gdzie można znaleźć pomoc w przypadku pojawienia się problemu przemocy.
- 15) Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce funkcjonuje Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem uruchomiony przez Ministerstwo Sprawiedliwości w ramach Funduszu Sprawiedliwości. Można w nim było skorzystać między innymi z bezpłatnych porad prawnych. W punkcie udzielano pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, a także świadkom i osobom im najbliższym.

16) Zarządzeniem Nr 336/2017r Burmistrza Sokółki z dnia 13.04.2017r utworzono Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce. Punkt oferuje poradnictwo z zakresu ochrony zdrowia (psychiatra), prawne, pedagogiczne, psychologiczne oraz terapeutę uzależnień.

Od 01.02.2019r do 30.04.2019r działalność Punktu jest finansowana ze środków własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce. Od 01.05.2019r do 31.12.2019r zadania realizowane w Punkcie są współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach w/w Programu od 1.05.2019r kontynuuje projekt „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 4”.

Główne założenia projektu:

- poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie poprzez kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- stworzenie grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego poprzez porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu ochrony zdrowia oraz terapeutę uzależnień.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy:

- zapewnienie bezpłatnej i bezstronnej konsultacji, porad prawnych, psychologicznych, socjalnych, pedagogicznych, medycznych, uzależnień dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
- inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie,
- tworzenie warunków dla rozwoju i działania Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy,
- udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,

- gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla osób uwikłanych w przemoc.

Harmonogram przyjęć specjalistów był na bieżąco aktualizowany na stronie internetowej oraz umieszczany na tablicy ogłoszeń tut. Ośrodka a także ogłaszany w lokalnych mediach.

Konsultacje psychologiczne polegały na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje były skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami były osoby potrzebujące ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.02.2019r do 30.04.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- od 01.05.2018r do 31.12.2019r w wymiarze 3 x w miesiącu po 3 godziny

Łącznie przeprowadzono 84 godzin konsultacji, z których skorzystało **37** osób.

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.02.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

W/w okresie odbyło się 44 godziny konsultacji, w trakcie, których z porad skorzystało **33** rodziny.

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.02.2019r do 30.04.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- w okresie od 01.05.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny

W w/w okresie odbyło się 60 godzin konsultacji, w trakcie, których udzielono porad **58** osobom.

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z lekarzem psychiatrą.

Konsultacje odbywały się w okresie od 01.02.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. Łącznie odbyło się 44 godziny konsultacji, z których skorzystało **20** osób.

Konsultacje terapeuty uzależnień polegające na udzieleniu wsparcia w walce z uzależnieniem, pomoc osobom współuzależnionym.

Konsultacje odbywały się w okresie od 01.05.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. Łącznie odbyło się 32 godziny konsultacji, z których skorzystało **10** osób.

Grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie. Spotkania grupy wsparcia odbywały się cyklicznie, dzięki udziałowi w spotkaniach kobiety nabyły wiedzę o sposobach radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły informację o aspektach prawnych zjawiska przemocy domowej, poznają swoje prawa, dzielą się własnymi doświadczeniami. Spotkania grupy odbywały się od lutego do grudnia 2019r 1 x w miesiącu po 3 godziny.

Spotkania ze specjalistami, którzy udzielają porad dotyczących problemu przemocy w rodzinie, z uwagi na charakter i zakres tematyczny często trwają około 1-1,5 godziny.

12. Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego.

1) Pracownicy socjalni przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy potrzeb i problemów danej rodziny oraz określają indywidualne plany pomocy. Współpracują ściśle z dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, aby poprawić warunki życiowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce:

- a) Zasiłki okresowe dla 702 rodzin na kwotę 2 550 196,00 zł
- b) Zasiłki stałe dla 156 osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym, niezdolnych do pracy z powodu wieku w tym: 132 osoby samotnie gospodarujące oraz 24 osób pozostających w rodzinie na kwotę 851 939,00 zł.
- c) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 30 rodzin na kwotę 336 943,00 zł.
- d) Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 125 osób na kwotę 67 523,00 zł.
- e) Posiłki (dzieci + dorośli) dla 782 osób na kwotę 416 875,00 zł.
- f) Posiłki nie wymagające przeprowadzenia wywiadu środowiskowego dla 163 dzieci na kwotę 43 214,00 zł.

- g) Zasiłki celowe na zakup żywności dla 321 rodzin z programu rządowego: „Posiłek w szkole i w domu” na kwotę 145 756,00 zł.
- h) Zasiłki celowe np. na zakup odzieży, opału, leków na kwotę 36 940,00 zł.
- i) Zasiłki celowe w ramach projektu: „Klub Integracji Społecznej w Sokółce” na kwotę 80 000,00 zł.
- j) Sprawienie pogrzebów na kwotę 6 000,00 zł.
- k) Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 5 osób na kwotę 13 500,00 zł.

13. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub mieszkającymi z osobami starszymi.

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach zadań ustawowych realizował usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Były to zajęcia z logopedą, terapia integracji sensorycznej, z psychologiem, rehabilitantem. Zajęcia te miały na celu wyrównanie szans, pomoc dzieciom z niepełnosprawnością do adaptacji w środowisku rówieśniczym.
- 2) W 2019 roku na terenie Gminy Sokółka usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych, starszych, schorowanych świadczyła Spółdzielnia Socjalna „Ostoja” w Sokółce.
- 3) Od 01.07.2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizuje projekt: „Wsparcie opieki nad osobami niesamodzielnymi poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii w formie teleopieki na terenie Gminy Sokółka” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020. W ramach projektu wsparciem zostało objętych 90 seniorów zamieszkujących teren Gminy Sokółka niesamodzielnych wymagających wsparcia. W ramach projektu każda z osób otrzymała wsparcie w postaci bezpłatnych usług opiekuńczych oraz otrzymała system teleopieki.

14. Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce działało Koło Wolontariatu do którego należało 30 uczniów. Koło było niezwykle aktywne w angażowaniu się przede wszystkim w pomoc na rzecz sokólskiego schroniska dla zwierząt. Koło uczestniczyło w następujących akcjach charytatywnych: sprzedaż

pocztówek świątecznych na rzecz osób niepełnosprawnych (Fundacja AMUN), włączenie się w akcje „Szlachetna Paczka”, przygotowanie paczek żywnościowych samotnej i chorej osobie, sprzedaż pomocy szkolnych na rzecz fundacji „szkoła pomóż i TY”.

- 2) W Szkole Podstawowej w Geniuszach od lat funkcjonuje szkolne koło wolontariatu „Młodzi Geniusze” współpracujące ze Stowarzyszeniem „Barka”. Uczniowie systematycznie uczestniczyli w zajęciach w ramach projektu „Przystanek Nadzieja” Inicjowali też na terenie szkoły szereg akcji charytatywnych, m.in.: zbiórka środków finansowych na hospicjum dziecięce, na protezę nogi dla mieszkanki Sokółki, zbiórka plastikowych nakrętek na rzecz stowarzyszenia „Kładka”, karmy zwierzętom ze schroniska, „akcja żonkilowa” w ramach kampanii Pola Nadziei na rzecz Białostockiego Hospicjum Dziecięcego, akcja na rzecz dzieci chorych i pokrzywdzonych przez los –podopiecznych fundacji „Szlachetny Gest”.
- 3) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych założono i prowadzono Koło Wolontariatu pn. „Szkoła w Malawiczach Pomaga”, wdrażanie projektów pielęgnujących ideę wolontariatu, np. w r. szk. 2018/ 2019, „Wolontariat ma sens”, organizacja kiermaszu ozdób świątecznych Klubu szkół Unicef.
- 4) W Szkole Podstawowej w Starej Rozedrance istnieje i działa Szkolne Koło Wolontariatu w ramach, którego:
  - a) organizowano charytatywne kiermasze wielkanocne, bożonarodzeniowe na rzecz osób potrzebujących;
  - b) organizowano zbiórki na wyznaczone cele, np. nakrętek, Góra Grosza;
  - c) udział w kampanii „Pola Nadziei”;
  - d) współpracowano ze Szkolnym Kołem PCK, np. podczas Akcji Góra Grosza;
  - e) współpracowano z fundacjami: „Pomóż Im”, „Pomóż i Ty”, „Kładka”;
  - f) przybliżano młodzieży idei wolontariatu;
  - g) wywieszono plakaty zachęcające młodzież do włączania się w działania wolontariatu;
  - h) zachęcano uczniów do działań w Szkolnym Kole Wolontariatu podczas rozmów prowadzonych przez nauczycieli, specjalistów i doświadczonych wolontariuszy;
  - i) organizowano szkolenia z pomocy przedmedycznej;
  - j) zachęcano uczniów do udziału w akcjach np. Słoił Nadziei, Pola Nadziei, Góra Grosza;

- k) zorganizowano zbiórki pieniężne oraz rzeczowe na rzecz osób potrzebujących z lokalnego środowiska;
- l) prowadzono inne działania w zależności od potrzeb.
- 5) W Szkole Podstawowej w Starej Kamionce bardzo prężnie działał Szkolny Klub Wolontariusza „Pomagam, Bo lubię!”. Uczniowie jak również ich rodzice brali udział w wielu akcjach charytatywnych. Dzieci uczestniczyły w cyklicznych spotkaniach Przystanek Nadzieja – spotkania z wolontariuszami sokólskich szkół i przedszkoli oraz podopiecznymi stowarzyszenia BARKA. Od wielu lat w szkole zbierane są plastikowe nakrętki, które przekazywane są na rzecz potrzebujących osób.
- 6) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce prowadzone było szkolne koło wolontariatu oraz koło PCK. Uczniowie uczestniczyli w różnego rodzaju przedsięwzięciach szkolnych a także gminnych.
- 7) W ramach realizacji tego zadania Przedszkole Nr 5 w Sokółce przeprowadziło następujące działania:
- Aniołkowe granie;
  - Góra Grosza
  - Zbiórka artykułów szkolnych dla Polskiej Szkoły na Białorusi
  - Pocztówki świąteczne dla chorej Natalki
  - Nakrętki
  - Przystanek Nadzieja – warsztaty
  - Jasełka dla domu pomocy społecznej.
- 8) W Przedszkolu Nr 1 w Sokółce prężnie działał przedszkolny klub Wolontariuszy „Małe - Wielkie serca”:
- Przeprowadzono akcje i zebrano środki finansowe:
  - „kiermasz bożonarodzeniowy „Na rehabilitację Joanny Sz.”
  - pomagamy podopiecznym „Skrawek nieba”
  - „Pełna miska dla schroniska”
  - „Ratujemy zdrowie Darka”
  - spotkanie i integracja klubów przedszkoli z osobami niepełnosprawnymi w Przedszkolu Nr 1 na imprezie integracyjnej „Święto Ziemniaka”
  - Realizacja programu „Przystanek Nadzieja”
- 9) Uczniowie ze Szkoły Podstawowej Nr 3 w Sokółce brali udział w:
- akcjach na rzecz schroniska dla zwierząt;

- udział młodzieży należącej do Szkolnego Koła PCK w kwestach publicznych „Godne Dzieciństwo” i w akcjach PCK „Mała pomoc, wielka radość”;
- udział uczniów w akcjach: „Góra grosza”, "Drugie życie zakręconej nakrętki" - zbiórka plastikowych nakrętek na rzecz chorego chłopca Adasia;
- udział młodzieży w zbiórce żywności Caritas, przy współudziale parafii p.w. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w Sokółce.

10) W 2019 r. Gmina Sokółka nie wspierała idei wolontariatu.

15. Oferowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem.

- 1) Uczniowie ze Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce w miarę zgłaszanych przez wychowawców i rodziców potrzeb brali udział w warsztatach rozwijających kompetencje psychospołeczne prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego.
- 2) W Szkole Podstawowej w Boguszech realizowany był program „Mediacje rówieśnicze” w kl.VII, którego celem jest zainteresowanie wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych metodach rozwiązywania konfliktów, propagowanie idei porozumiewania się bez przemocy i doskonalenia umiejętności komunikacyjnych. Przeprowadzono cykl zajęć z wychowawcą w kl. VI „Jak pomagać innym”, „Trudne sytuacje wokół nas- przemoc w rodzinie”, „Stawiamy veto wobec każdej agresji i przemocy”.
- 3) Wychowawcy ze Szkoły Podstawowej w Geniuszach realizowali tematykę godzin wychowawczych m.in. funkcjonowanie dziecka w grupie rówieśniczej, nauka wzajemnego szacunku, budowanie własnej wartości i właściwych relacji międzyludzkich, poznawania siebie, rozwiązywanie problemów w grupie rówieśniczej. Poruszano również te tematy podczas zebrań klasowych z rodzicami. Dzieci przejawiające problemy oraz trudności szkolne kierowane były do PPP. Nauczyciele na bieżąco monitorowali zachowania uczniów i kontaktowali się z rodzicami w sytuacjach problemowych. Wypracowano w klasach kodeksy/zasady zachowań akceptowanych w grupie i uczniowie starali się je przestrzegać. Rodzice dzieci młodszych uczestniczyli w cyklicznych konsultacjach z pedagogiem i psychologiem w ramach warsztatów z projektu unijnego na temat szeroko pojętych spraw/problemów wychowawczych.

- 4) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
  - a) warsztaty dla uczniów w zakresie komunikacji „Razem różniej”;
  - b) pogadanki z uczniami na zajęciach z wychowawcą.
- 5) Na terenie Szkoły Podstawowej w Starej Kamionce prowadzone były konsultacje z pedagogiem i psychologiem. Część rodziców wzięła udział w warsztatach prowadzonych przez psychologa nt. „Trening kompetencji, postaw i umiejętności wychowawczych”.
- 6) W Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce oferowano rodzicom możliwość uczestnictwa w "Warsztatach dla Rodziców" organizowanych przez Gminę Sokółka. Prowadzono spotkania indywidualne dla rodziców mających na celu rozwijanie umiejętności opiekunów w obszarze rozwiązywania problemów wychowawczych, komunikacji międzyludzkiej.
- 7) Przedszkole Nr 5 w Sokółce zrealizowało warsztat Kraina Muzyki.
- 8) W trakcie 2019 r. Gmina Sokółka ze środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii dofinansowała szereg imprez organizowanych przez Sokólski Ośrodek Kultury oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sokółce tj. Dzień Dziecka oraz Festyn Rodzinny.
- 9) W Szkole Podstawowej Nr 3 w Sokółce realizowano zadania ujęte w szkolnym programie profilaktyczno-wychowawczym w ramach zajęć z pedagogiem i psychologiem.
- 10) W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach projektu: „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020 przeprowadzono zajęcia w ramach Szkoły dla Rodziców. Głównym celem Szkoły dla Rodziców było wsparcie 30 rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Podczas warsztatów rodzice nabyli umiejętność porozumiewania się, refleksję nad własną podstawą wychowawczą, wymienili pomiędzy sobą doświadczenia, nauczyli dialogu i kształtowania więzi opartych na wzajemnym szacunku. Szkoła dla Rodziców była programem profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanym na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz podnoszenia kompetencji rodziców.

16. Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego – higiena, szczepienia ochronne m.in.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce jest higienistka i dobrze wyposażony gabinet profilaktyki i pomocy przedlekarskiej. Uczniowie klas I – VI byli objęci profilaktyką fluorkową. W oddziale przedszkolnym przeprowadzono instruktaż prawidłowego szczotkowania zębów. Szkolna higienistka przeprowadza wśród uczniów pogadanki na temat „Higiena wieku dojrzewania”, „Higiena osobista i higiena otoczenia”, „Szkodliwość palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży”, „celowość wykonywania badań przesiewowych”, „Dlaczego należy się szczepić”. W ramach działań zapobiegających wszawicy była sprawdzana czystość skóry głowy i włosów. Szkolna higienistka współpracowała z lekarzem POZ poprzez przekazywanie informacji o szczepieniach ochronnych. Prowadzone były podstawowe świadczenia profilaktyczne: badania ostrości wzroku i słuchu, pomiar masy ciała i wzrostu, pomiar ciśnienia, badania w kierunku wykrycia zaburzeń narządu ruchu.
- 2) W Szkole Podstawowej w Boguszach:
  - a) uczniowie klasy O- III wzięli udział w ogólnopolskim programie edukacji stomatologicznej „**Niesamowity świat higieny jamy ustnej**”, który ma na celu wykształcić pozytywne nawyki dbania o higienę jamy ustnej.
  - b) uczniowie kl. I- VIII uczestniczyli w spotkaniu z Panią Edukator Szkolnego Instytutu Blend – A – M.in. Oral – B, która w ciekawy sposób przybliżyła uczniom temat dotyczący profilaktyki i higieny jamy ustnej.
  - c) w bieżącym roku szkolnym opieką pielęgniarską objętych było 75 uczniów
  - d) Badania przesiewowe przeprowadzone zostały w klasie „0”, III i VII. W klasie V oceniono rozwój fizyczny, statykę ciała, sprawdzono ostrość wzroku i widzenia barw, dokonano pomiarów ciśnienia tętniczego, udzielając przy tym porad dotyczących zachowania prawidłowej postawy, racjonalnego odżywiania się i higieny wzroku. Uczniów z dodatnim wynikiem testów skierowano do lekarza POZ. Na podstawie analizy dokumentacji zdrowotnej uczniów wyłoniono 53 uczniów z problemami zdrowotnymi, co stanowi 70,6% ogółu. Do gimnastyki korekcyjnej zakwalifikowano 20 uczniów. Uczniów klas I-VI objęto profilaktyką fluorkową przeprowadzając nadzorowane szczotkowanie zębów preparatem ELMEX. 14 uczniom udzielono I-ej pomocy przedlekarskiej. Prowadzone były również działania w zakresie promocji zdrowia. Odbyły się pogadanki:
    - Wpływ nikotyny na organizm młodego człowieka ucz. Kl. IV-VIII

- Prawidłowy styl życia.
  - Pierwsza pomoc w nagłych przypadkach- ucz. Kl. I- III
  - Higiena jamy ustnej, zapobieganie chorobie próchnicowej zębów.
- 3) W roku 2019 wszyscy uczniowie Szkoły Podstawowej w Geniuszach zostali objęci zadaniowo opieką higienistki szkolnej. Higienistka szkolna miała dyżur w placówce w każdy poniedziałek w godzinach porannych. Wykonała prace organizacyjno-porządkowe związane z rozpoczęciem roku szkolnego; skompletowała i zapoznała się z dokumentacją nowych uczniów. Analizowała na bieżąco problemy zdrowotne uczniów. Uczniowie z problemem zdrowotnym byli objęci opieką profilaktyczną. Zgodnie z planem pracy wykonano badania przesiewowe uczniom szkoły oraz dzieciom sześciolatnim. Zrealizowano większość zaplanowanych spotkań z uczniami omawiając problematykę zdrowotną dotyczącą m.in.: szkodliwości palenia tytoniu, dbania o higienę osobistą i otoczenia, zapobiegania grypie, dbania o prawidłową postawę ciała. Utrzymywano telefoniczny kontakt z rodzicami. Klasy I-VI objęto profilaktyką fluorową przeprowadzając nadzorowane szczotkowanie zębów preparatem ELMEX, poprzedzone pogadankami i instruktażem prawidłowego szczotkowania zębów. Wszyscy uczniowie brali udział w szczotkowaniu. Uczniowie i nauczyciele wzięli udział w Kampanii XVIII Ogólnopolskiego Tygodnia Mukowiscydozy pod patronatem fundacji MATIO. O problemach zdrowotnych, społecznych i szkolnych rozmawiano z dyrekcją i wychowawcami klas. Rodzice podczas zebrania ogólnego zapoznani zostali przez dyrektora szkoły z zagadnieniem szczepień ochronnych dzieci i młodzieży.
- 4) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych prowadzone były pogadanki przez pielęgniarkę na temat higieny osobistej, higieny jamy ustnej; tematyka podejmowana podczas godzin wychowawczych: Co to jest higiena osobista?; Jak dbać o higienę ciała, uzębienia, ubioru i obuwia?; Wiem co i jak jem, Jakie są skutki złego odżywiania?.
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
- a) realizację tematyki w zakresie zdrowia na zajęciach z wychowawcą;
  - b) współpracę z pielęgniarką szkolną;
  - c) współpracę z Poradnią Stomatologiczną w Sokółce;
  - d) warsztaty z pomocy przedmedycznej;
- 6) Dzieci z Szkoły Podstawowej w Starej Kamionce objęte były opieką pielęgniarki, która przeprowadza cykliczne elmeksowanie zębów, badania, kierowała na

szczepienia i bilanse zdrowia. Szkoła współpracowała z gabinetem dentystycznym w wyniku czego większość uczniów (zgoda rodziców) miała wykonywany przegląd i lakierowanie zębów. Dyrektor szkoły na bieżąco przekazywał rodzicom obwieszczenia przesyłane przez Sanepid lub Ministra zdrowia.

- 7) Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego w Szkole Podstawowej nr 1 w Sokółce realizowana była poprzez działalność w szkole gabinetu profilaktyki zdrowotnej.
- 8) W Przedszkolu nr 5 w Sokółce realizowano takie programy jak: „zaszczep się wiedzą” – zajęcia edukacyjne; „Aqua Fresh”.
- 9) Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego – higiena, szczepienia ochronne w Szkole Podstawowej Nr 3 w Sokółce:
  - kl. 1 – analiza badań bilansowych kl. 0;
  - kl. 3 – badania przesiewowe: wzrok, wzrost, waga, ciśnienie RR, słuch, widzenie barwne oraz badanie bilansowe przez lekarza;
  - kl. 5 – badania przesiewowe: wzrok, wzrost, waga, ciśnienie RR, statyka ciała;
  - kl. 7 – badania przesiewowe: wzrok, wzrost, waga, ciśnienie RR, statyka ciała oraz badanie bilansowe przez lekarza;
  - kl. 8 - kwalifikacja uczniów do szkół średnich;
  - Szczepienia ochronne do Td, MMR – dzieci otrzymują kartki z informacją o dacie szczepienia;
  - Elmexowanie zębów – 6 razy w ciągu roku klasy 1-6 SP;
  - udzielanie pierwszej pomocy w gabinecie profilaktyki zdrowotnej.

17. Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych – wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce były prowadzone zajęcia gimnastyki korekcyjnej dla uczniów klas I – III. Zajęcia dotyczące prawidłowego żywienia prowadzone były w ramach realizacji treści podstawy programowej na lekcjach przyrody, biologii i godzin wychowawczych. Tematyka uzależnień była realizowana w ramach szkolnego programu wychowawczego – profilaktycznego. Na stołówce szkolnej organizowano obiady zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- 2) Szkoła Podstawowa w Boguszach włączyła się w realizację programu **"KIDS - Dzieci i Cukrzyca w Szkołach"** opracowany przez firmę Sanofi we współpracy z Międzynarodową Federacją Diabetyczną oraz Międzynarodowym Towarzystwem na rzecz Dzieci i Młodzieży z Cukrzycą. Projekt miał na celu poszerzenie wiedzy nauczycieli i uczniów na temat cukrzycy; jak ją rozpoznać i jak pomóc uczniom chorym na tę chorobę. W dniu 8 listopada uczniowie klas 0-III włączyli się do ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Śniadanie daje moc” organizowanej w ramach Europejskiego Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania, mającej na celu kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych. 1 października szkoła obchodziła Ogólnopolski Dzień Tornistra. Uczniowie należący do Szkolnego Koła PCK przeprowadzili akcję „ważenia tornistrów”. Uczniowie, których plecak przekraczał 10 % masy ciała otrzymali czerwone kartki. 13 czerwca odbył się apel podsumowujący akcję ważenia plecaków. Członkowie koła PCK przygotowali akcję zachęcającą rówieśników do picia soków owocowych, warzywnych oraz koktajli mleczno-owocowych. Każdy uczeń mógł spróbować pysznego soku ze świeżo wyciskanych pomarańczy, jabłek, kiwi, pomidorów oraz zielonego koktajlu z bananami i szpinakiem przygotowanego przez uczniów z koła PCK.
- 3) Uczniowie Szkoły Podstawowej w Geniuszach od 2019 roku mogli korzystać z bezpłatnej opieki stomatologicznej zapewnionej przez Gminę Sokółka. Realizowano program edukacyjny „Kleszcz mały czy duży-nic dobrego nie wróży” w klasie VIII oraz „Wolność oddechu-zapobieganie astmie” w klasie I. Uczniowie i nauczyciele uczestniczyli w kampanii dotyczącej zapobieganiu cukrzycy organizowanego przez białostockie stowarzyszenie diabetyków. Odbyły się prelekcje i pokazy nauczycielom, uczniom zorganizowano zajęcia warsztatowe. Szkoła uczestniczyła również w obchodach Światowego Dnia Zdrowia – prezentacja multimedialna, konkurs plastyczny, pokaz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Dyrektor szkoły przedstawiła rodzicom informacje na temat szkodliwości palenia e-papierosów, ich negatywnego wpływu na młody organizm.
- 4) Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych realizowała następujące programy:
- a) Program dla szkół – (Mleko w szkole)
  - b) Program fluorkowania zębów
  - c) Program edukacji stomatologicznej - „Niesamowity świat higieny jamy ustnej”
  - d) pogadanki prowadzone przez pielęgniarkę na temat zdrowego odżywiania się
  - e) „Trzymaj formę!”

- f) „Bieg po zdrowie”,
  - g) „Znajdź właściwe rozwiązanie” (antynikotynowy)
- 5) Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych – wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia w szkole Podstawowej w Starej Kamionce:
- a) Udział w ogólnopolskim „Programie dla szkół”: owoce i warzywa oraz mleko i produkty mleczne w szkole (klasy I-V)
  - b) Poranki w ruchu i aktywne przerwy – promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu.
  - c) Realizacja programów: „Trzymaj formę”, „Śniadanie daje moc”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Bieg po zdrowie”, „Czyste powietrze wokół nas”.
  - d) Zajęcia dydaktyczne i praktyczne dotyczące bezpieczeństwa i zdrowego odżywiania, przeciwdziałania nałogom i agresji oraz udzielania pierwszej pomocy (realizacja ogólnopolskiego programu „Ratujemy. Uczymy ratować”).
  - e) Zajęcia edukacyjne „Jemy zdrowo i kolorowo!”.
  - f) Udział w akcji „Dzień Zdrowego Śniadania” i „Śniadanie daje moc” (przygotowanie posiłku, rozmowa nt. konieczności spożywania śniadania; scenki teatralne z warzywami w tle). Warsztaty kulinarne.
  - g) Zajęcia z pielęgniarką szkolną.
  - h) Współpraca z gabinetem dentystycznym – cykliczny przegląd i lakierowanie zębów.
- 6) Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce realizowała programy propagujące zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach i w kontaktach z innymi ludźmi wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Sokółce (realizacja zajęć dla uczniów oraz spotkań dla rodziców).
- 7) Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce realizowała programy profilaktyczne i prozdrowotne: „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” oraz wynikające z planu pracy oświaty zdrowotnej.
- 8) Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce realizowała programy:
- kwalifikacja na zajęcia w-f pod względem wad postawy i wad wzroku;
  - zapobieganie nałogom: szkodliwość palenia papierosów i picia alkoholu;
  - „Znajdź właściwe rozwiązanie”;
  - „Trzymaj formę”.

18. Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce w ramach realizacji tego zadania odbywały się zajęcia zawarte w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym oraz poprzez cykliczne zajęcia z Policją dla klas I – III szkoły podstawowej oraz oddziału przedszkolnego: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie zimowe”, „Bezpieczne wakacje”. W klasach VIII zgodnie z podstawą programową realizowany był przedmiot „edukacja dla bezpieczeństwa”.
- 2) Szkoła Podstawowa w Boguszach realizowała następujące działania:
  - a) kurs e-learningowy zorganizowany przez KRUS pt. „Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy” ucz. kl.VI –VIII,
  - b) spotkanie z pracownikiem KRUS na temat „Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy”
  - c) spotkanie z pracownikiem KPP w Sokółce nt. bezpieczeństwa podczas wakacji (VI 2019)
  - d) w kl. I realizowano program „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, którego celem było przekazanie dzieciom niezbędnej wiedzy o tym, jak być bezpiecznym na drodze, w szkole, w domu i w czasie zabawy.
  - e) W ramach Europejskiego Dnia Przywracania Czynności Serca uczniowie klas I-III uczestniczyli w programie edukacyjnym pt. „Ratujemy i uczymy ratować” opracowanym przez fundację WOŚP. Program został objęty honorowym patronatem MEN i polega na wdrażaniu elementów nauki pierwszej pomocy.
- 3) W Szkole Podstawowej w Geniuszach odbyły się spotkania z udziałem policjantów dotyczących szeroko pojętego bezpieczeństwa: na drodze, w domu, w kontaktach z innymi osobami, przestrzegania zasad bezpiecznego korzystania z Internetu. Realizowano program „Cyfrowobezpieczni.pl” w ramach, którego zorganizowano spotkania na temat bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni uczniom, nauczycielom i rodzicom. Tematyka bezpieczeństwa w wielu dziedzinach życia poruszana była podczas godzin wychowawczych. Odbyło się szkolenie z udziałem pracowników straży pożarnej na temat zachowań w sytuacjach zagrożeń, udzielania pierwszej pomocy oraz przeprowadzono z ich udziałem ewakuację próbną; spotkanie z pracownikiem KRUS na temat bezpieczeństwa w gospodarstwie rolnym. Uczniowie

szkoły wzięli po raz kolejny udział w Ogólnopolskim Turnieju wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”.

- 4) Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych realizowała to zadanie poprzez:
  - a) program Profilaktyczno- Wychowawczy Szkoły- Bezpieczeństwo w szkole, w domu i na ulicy.
  - b) zajęcia z wychowawcą: Jak wesoło i bezpiecznie wypoczywać w czasie ferii,
  - c) udział w konkursie organizowanym przez KRUS Bezpiecznie na wsi
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance realizowała to zadanie poprzez:
  - a) prelekcje z pracownikami KPP w Sokółce oraz KPSP w Sokółce;
  - b) przygotowanie uczniów do egzaminu na kartę rowerową;
  - c) zorganizowanie egzaminu na kartę rowerową z udziałem policjantów z KPP w Sokółce;
  - d) udział uczniów w konkursach organizowanych przez KRUS oraz PSP;
  - e) W ramach współpracy z policją zorganizowano cykl spotkań informacyjno-profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”, „Niebezpieczny Internet”, „Narkotyki, dopalacze – zabijają”, „Zagrożenia w sieci”, „Środki psychoaktywne, narkotyki, uzależnienia nieletnich, konsekwencje”, „Odpowiedzialność, prawa nieletnich”, „Bezpieczne wakacje”;
  - f) W ramach współpracy z KP PSP w Sokółce zorganizowano dwa spotkania: „Prewencja przeciwpożarowa”, „Bezpieczne ferie”;
  - g) Zapewnienie uczniom bezpiecznego przebywania w szkole i na placu szkolnym poprzez zapewnienie właściwej opieki i odpowiednich warunków. Opracowane są procedury dotyczące sposobów postępowania w przypadku zagrożeń, Regulamin przebywania na placu zabaw;
- 6) Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi w Szkole Podstawowej w Starej Kamionce:
  - a) Spotkania profilaktyczne z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sokółce (Bezpieczna droga do szkoły/domu; Bezpieczeństwo w czasie ferii zimowych/letnich, cyberprzemoc);
  - b) Spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce.

- c) Spotkania uczniów oraz ich rodziców z pracownikiem KRUS-u na temat bezpieczeństwa podczas prac w gospodarstwie rolnym.
- 7) Przedszkole Nr 5 w Sokółce realizowało program „Bezpieczny Przedszkolak”.
- 8) Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sokółce prowadzili działania informacyjno-edukacyjne skierowane do uczniów szkół na terenie gminy Sokółka. W trakcie spotkań poruszali tematykę zagrożeń związanych z cyberprzestępczością, zażywaniem narkotyków, dopalaczy, alkoholu i nikotyny oraz konsekwencjach jakie może ponieść młody człowiek za popełnianie czynów zabronionych wynikających z Ustawy o Postępowaniu w Sprawach Nieletnich. Informacje te, przekazywane były w sposób dostosowany do wieku odbiorców. Dodatkowo policjanci podczas spotkań z nauczycielami i rodzicami omawiali procedury postępowania nauczycieli w przypadku powzięcia podejrzenia posiadania przez ucznia substancji psychoaktywnych bądź sytuacji, gdy uczeń znajduje się pod wpływem takich środków. Rodzice byli również informowani o zagrożeniach, na które szczególnie powinni zwrócić uwagę oraz instytucjach, gdzie mogą szukać pomocy. Informacje o zagrożeniach związanych z substancjami psychoaktywnymi umieszczane są na stronie internetowej KPP w Sokółce. Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Sokółce prowadzili działania „Alkohol, narkotyki”, „Trzeźwy poranek”, „Trzeźwa gmina”, ukierunkowane na ujawnianie kierujących, w tym nieletnich, pod wpływem alkoholu i środków odurzających. Promując pozytywne wzorce wśród dzieci i młodzieży mundurowi spotykali się z uczniami i przedszkolakami, rozmawiając o tym jak bezpiecznie postępować, aby nie stać się ofiarą przestępstwa, a także nie przyczynić się do jego powstania. W ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły/domu“ funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sokółce uczestniczyli w uroczystościach inauguracji roku szkolnego. Na koniec zajęć mundurowi rozdawali dzieciom odblaski. W ramach działań przeprowadzano także spotkania z rodzicami oraz kadrą pedagogiczną szkół. Z podjętych działań były sporządzane informacje prasowe, które wraz ze zdjęciami publikowano na stronach internetowych KWP w Białymstoku, KPP w Sokółce oraz w lokalnych mediach. Na terenie KPP w Sokółce funkcjonariusze przeprowadzili wzmożone działania prewencyjne ukierunkowane na zapobieganie i zwalczanie przestępczości na obszarach kolejowych oraz uświadomienie kierującym i pieszym zagrożeń w ruchu drogowym na przejazdach kolejowych. Działania zrealizowali wspólnie z funkcjonariuszami Straży Granicznej i Straży Ochrony Kolei. W ramach działań „Ferie” i „Wakacje” policjanci wspólnie z

Strażą Graniczną, Strażą Pożarną przeprowadzili szereg spotkań profilaktycznych w tygodniach poprzedzających czas wolny i podczas jego trwania. Omawiali sposoby bezpiecznego wypoczynku i unikania zagrożeń, ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo na obszarach wodnych. Wspólnie z funkcjonariuszami SG i Społecznej Straży Rybackiej realizowali działania „Bezpieczna Woda”, podczas których sprawdzali kąpieliska, przeprowadzali rozmowy z osobami przebywającymi nad wodą oraz wręczali ulotki informujące o zagrożeniach. W okresie letnim mundurowi brali również udział w piknikach i festynach organizowanych przez szkoły, przedszkola oraz samorządy lokalne propagując bezpieczny wypoczynek, prezentując pojazdy, sprzęt i umundurowanie policyjne, informując i zachęcając do korzystania z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, aplikacji „Twoja Komenda” oraz do wstąpienia w szeregi Policji. W okresie przedwakacyjnym funkcjonariusze KPP w Sokółce przeprowadzili cykl spotkań z uczniami ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, w trakcie których omówili rodzaje przestępstw związanych z handlem ludźmi, rozdysponowali wśród zgromadzonych ulotki i wskazali możliwości zminimalizowania ryzyka związanego z podjęciem pracy za granicą i z wyjazdami zagranicznymi. Informacje o działaniach policjantów Każdorazowo były umieszczane na stronie internetowej KPP w Sokółce. Zajęcia powtórzono w październiku w ramach obchodów Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi.

- 9) W Szkole Podstawowej Nr 3 w Sokółce przeprowadzono zajęcia profilaktyczne z pedagogiem, psychologiem i wychowawcami. Odbyło się spotkanie pod hasłem "Bezpieczna droga do szkoły i do domu" w ramach IV Edycji akcji EDWARD - Europejski Dzień Bez Ofiar Śmiertelnych, zajęcia z KPP w Sokółce w Miasteczku Ruchu Drogowego, spotkania edukacyjne z przedstawicielami policji i straży pożarnej, tematyka godzin wychowawczych.

19. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

- 1) Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce odbywało się na bieżąco poprzez konsultacje ze specjalistami pracującymi w szkole, organizację zajęć specjalistycznych, zajęć rewalidacyjnych. Rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi spotykają się indywidualnie z wychowawcami, nauczycielami swoich dzieci, z dyrektorem szkoły. Rodzice uczestniczyli w spotkaniach zespołu opracowującego wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia. Odbyła się konferencja z zakresu wsparcia i terapii

- dzieci z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Wszystkie dzieci z orzeczeniem o kształceniu specjalnym były do szkoły dowożone. Szkoła i jej otoczenie jest dostosowane do potrzeb dzieci niepełnosprawnych: winda, gabinet rehabilitacji, gabinet integracji sensorycznej, prowadzenie zajęć z neuroformy, prowadzenia zintegrowanych treningów słuchowych.
- 2) Od wielu lat w Szkole Podstawowej w Boguszach prowadzona jest zbiórka plastikowych nakrętek na sprzęt dla chorego Piotrusia, brata naszych absolwentów. Wolontariusze przekazali 110 zł, jako darowiznę na zakup wózka multifunkcyjnego dla podopiecznej Fundacji „Pomóż i Ty”.
  - 3) Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Geniuszach posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego objęto niezbędną opieką specjalistyczną. Zapewniono zalecane zajęcia w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zatrudniono psychologa do zajęć indywidualnych, przydzielono godziny indywidualnych zajęć rewalidacyjnych, TUS. Nauczyciele oraz specjaliści ściśle współpracują z rodzicami uczniów, są z nimi w stałym kontakcie.
  - 4) Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych realizowała zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej wobec uczniów niepełnosprawnych. Organizowane były zajęcia rewalidacyjne i zajęcia z psychologiem.
  - 5) Nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Starej Kamionce pomagali rodzinie w wyborze fundacji/stowarzyszenia wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, organizacja na terenie szkoły konsultacji z pedagogiem i psychologiem.
  - 6) Wspieranie rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością umysłową oraz ruchową w Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce odbywało się w postaci konsultacji nauczycieli specjalistów z uczniami i ich rodzicami, informowania o możliwości skorzystania z różnych zajęć specjalistycznych poza szkołą oraz konsultacji lekarzy specjalistów.
  - 7) W Przedszkolu Nr 5 w Sokółce rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi miały zapewnioną pomoc psychologiczno - pedagogiczną oraz wczesne wspomaganie.
  - 8) Ośrodek Pomocy Społecznej w sokółce w ramach swoich zadań realizował specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Były to zajęcia z logopedą, terapia integracji sensorycznej, z psychologiem, rehabilitantem. Zajęcia te miały na celu wyrównanie szans, pomoc dzieciom z niepełnosprawnością do adaptacji w środowisku rówieśniczym.

20. Wspieranie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, umożliwiających przystosowanie dzieci zdrowych do codziennego funkcjonowania z niepełnosprawnością rówieśnika.

- 1) W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Sokółce w ramach działań pedagoga i psychologa szkolnego prowadzone były zajęcia w klasach integracyjnych I – III SP służących lepszemu poznaniu się dzieci oraz akceptacji i współpracy w grupie dzieci zdrowych i niepełnosprawnych. Wychowawcy i nauczyciele w bieżącej pracy z uczniami kształtują właściwe postawy i zachowania wobec osób niepełnosprawnych. Szkoła jest przystosowana do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
- 2) W Szkole Podstawowej w Boguszach odbyły się apele z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu oraz Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka. Na zajęciach z wychowawcą poruszano tematykę tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.
- 3) Uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej w Geniuszach, szczególnie działający w Szkolnym Kole Wolontariatu „Młodzi Geniusze” współpracują systematycznie ze stowarzyszeniem Barka działającym na rzecz osób niepełnosprawnych. Brali udział i współorganizowali imprezy w ramach „Przystanku Nadzieja” z osobami niepełnosprawnymi.
- 4) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych zorganizowano obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka.
- 5) Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance współpracowała ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym w Sokółce oraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej BARKA, comiesięczne, popołudniowe spotkania w ramach Przystanku Nadzieja, organizacja spotkania/przystanku na terenie naszej szkoły w maju 2019 r. Uczniowie kl. I-III brali udział w Przeglądzie Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Podlasia ph. Wielkie Święto Małego Człowieka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sokółce; nauka tolerancji.
- 6) Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Sokółce uczestniczyli w różnych akcjach, imprezach (Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Dzień Otwarty Specjalnego Ośrodka Wychowawczego) sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.
- 7) Programy realizowane w Przedszkolu Nr 5:
  - „Dzień” Autyzmu
  - Imprezy przedszkolne na holu

- Integracja grupy specjalnej ze wszystkimi grupami przedszkolnymi.
- 8) Przedszkole Nr 1 w Sokółce realizowało indywidualny program IPET dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Realizacja projektu unijnego „Spotkajmy się w przedszkolu” dla dzieci z deficytami rozwojowymi oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
  - 9) Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 w Sokółce uczestniczyli w Wielkim Pokazie Mody w SOSW w Sokółce z okazji obchodami Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Realizacja tematyki na godzinach wychowawczych, lektury szkolne i teksty zawarte w podręczniku języka polskiego w poszczególnych klasach, współpraca z SOSW w Sokółce.

21. Pomoc uczniom w podjęciu decyzji wyboru zawodu

- 1) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sokółce przygotowała zajęcia z zakresu:
  - Decyzja zawodowa ósmoklasisty- zajęcia z elementami pracy warsztatowej SP St. Kamionka 11 ucz.
  - Decyzja zawodowa maturzysty- zajęcia z elementami pracy warsztatowej- ZSZ Sokółka 40 ucz.
  - Profil zainteresowań- test zawodowy- SP St. Kamionka 11 ucz. kl. VIII, ZSZ Sokółka 20 ucz.
  - udzielano porad zawodowych uczniom po badaniach na terenie szkół
  - udzielano porad zawodowych (bez badań) uczniom i ich rodzicom, dotyczących wyboru szkoły ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej, kierunku studiów, dalszej drogi zawodowej, podjęcia nauki lub pracy przez uczniów lub młodzież nie uczącą się i nie pracującą

22. Oferowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem

- 1) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sokółce przygotowała zajęcia z zakresu
  - a) Zajęcia z uczniami
    - Jak prawidłowo chuchać, dmuchać i wymawiać głoski- Przedszkole nr 4 w Sokółce: 10 dzieci (4-latki); Przedszkole nr 3 Sokółka 12 dzieci (3-latki); Przedszkole nr 5 Sokółka 26 dzieci (3-latki); Przedszkole nr 2 Sokółka 12 dzieci (3-latki), 14 dzieci (6-latki), Oddział przedszkolny SP St. Rozedranka 10 dzieci

- Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne- Przedszkole nr 5 Sokółka 2 dzieci (12 zajęć)
- Razem raźniej- SP St. Rozedranka 9 ucz. kl. IV (5 zajęć)
- Jestem wartościowym człowiekiem- SP Geniusze 20 ucz. kl. IV-VIII, SP nr 1 Sokółka 26 ucz. kl. VI
- Jak sobie radzę ze złością- SP nr 3 Sokółka 18 ucz. kl. II
- Jesteśmy jednością- współpraca w klasie- SP nr 2 Sokółka 14 ucz. kl. V
- Moje poczucie wartości- Biblioteka Publiczna w Sokółce, 22 ucz. kl. VII
- Zagrożenia związane z cyberprzestrzenią- jak ich unikać i jak sobie radzić- Biblioteka Publiczna w Sokółce, 28 ucz. kl. V SP nr 1 Sokółka
- Jak radzić sobie ze stresem- SP nr 3 Sokółka 38 ucz.
- Poznajemy różne zawody- Przedszkole nr 3 Sokółka 15 dzieci
- Ty i ja. Empatia- SP St. Rozedranka 8 ucz. kl. VIII
- Historyjki logopedyczne z ćwiczeniami artykulacyjnymi- Przedszkole nr 1 Sokółka 17 dzieci (7 zajęć)
- Budujemy poczucie wartości- SP nr 1 Sokółka 28 ucz. kl. VI
- Zajęcia Integracyjno-Adaptacyjne- SP nr 3 Sokółka 21 ucz. kl. I
- Jesteśmy podobni. Różnimy się między sobą- SP nr 3 Sokółka 21 ucz. kl. I
- Jestem sobą. Wiemy o sobie więcej- SP nr 3 Sokółka 19 ucz. kl. I
- Jak prawidłowo wymawiać głoski s,z,c,dz- syczymy, bzyczymy, cykamy- Przedszkole nr 3 Sokółka 14 dzieci
- b) Spotkania z rodzicami
- Granice- wyznaczanie granic dzieciom- SP nr 2 Sokółka 80 rodziców
- Moje dziecko w klasie I- Przedszkole nr 5 Sokółka 12 rodziców
- Rola rodziców w kształtowaniu motywacji do nauki- Biblioteka Publiczna Sokółka 5 rodziców
- Cyberzagrożenia a efektywne spędzanie czasu wolnego z dzieckiem- SP nr 2 Sokółka 50 rodziców
- autyzmie odwrotnie: od Z jak Zrozumieć do A jak Akceptować- Biblioteka Publiczna Sokółka 9 rodziców
- Higiena nauki- SP nr 2 Sokółka 50 rodziców
- Przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w klasie I- Przedszkole nr 4 Sokółka 22 rodziców, Przedszkole nr 5 Sokółka 15 rodziców

- Nigdy nie jest za wcześnie, nigdy nie jest za późno na terapię logopedyczną- Przedszkole nr 3 Sokółka 18 rodziców
  - Jak postępować, aby rozwój mowy przebiegał prawidłowo- Przedszkole nr 4 Sokółka 37 rodziców, Przedszkole nr 5 Sokółka 16 rodziców, Oddział przedszkolny SP St. Rozedranka 11 rodziców
  - Ryzyko dysleksji- czy u mojego dziecka mogą wystąpić trudności w czytaniu i pisaniu- Biblioteka Publiczna Sokółka 10 rodziców.
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizował projekt: „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020. W ramach realizacji projektu przeprowadzono zajęcia dla 15 dzieci objętych wsparciem asystenta – zajęcia psychoedukacyjne z elementami psychodramy w działaniu. Dzieci podczas warsztatów zostały podzielone na dwie grupy wiekowe. Poprzez zabawę miały okazję do doświadczenia i refleksji na temat radzenia sobie z emocjami w codziennych kontaktach. W warsztatach dla młodszej grupy wiekowej kluczowym zajęciem było poznanie sposobów na wspólna zabawę. Warsztaty były dobrą okazją do udziału w różnych zabawach, które umożliwiły dzieciom rozpoznanie i nazwanie własnych emocji. Dodatkową korzyścią była możliwość poznania różnych zabaw, które dzieci mogły powielać w domu. Grupa starsza poświęciła więcej uwagi zagadnieniom rozpoznawania i nazywania emocji. W ramach spotkania uczestnicy poznali i doświadczyli, dzięki aktywnym metodom pracy takich zagadnień jak: emocje jakie przeżywamy, wpływ emocji na zachowanie ludzi, dzięki czemu inni mogą poznać moje emocje, jak radzić sobie w różnych sytuacjach, aby rozwijać w sobie postawę optymizmu. Łącznie odbyło się 24 godz. warsztatów.

23. Kontrola zakazu sprzedaży papierosów, alkoholu dzieciom i młodzieży do lat 18.

W ramach kontroli zakazu sprzedaży alkoholu dzieciom i młodzieży do lat 18, Gmina Sokółka reagowała na sygnały, które wpływały od mieszkańców. Gmina Sokółka nie wykonywała kontroli zakazu sprzedaży papierosów.

24. Ochrona dzieci przed uzależnieniem w rodzinie:

- 1) W 2019 roku w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce udzielano pomocy psychologiczno- terapeutycznej. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczone z klientami

w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych. Gmina Sokółka w celu ochrony dzieci przed uzależnieniem w rodzinie, współfinansuje działalność czterech świetlic środowiskowych. Dwie świetlice środowiskowe "Koniczynka i "Stokrotka" prowadzone są przez Fundację "Sokólski Fundusz Lokalny". Trzecia świetlica prowadzona jest przez Caritas na Os. Zielonym oraz czwarta „Świetlica młodzieżowa „Baza” prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”. Są to miejsca, w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek.

- 2) Mieszkańcy powiatu sokólskiego korzystając z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa zgłaszali miejsca, gdzie dzieci i młodzież mogą być narażone na niebezpieczeństwa płynące m.in. z zażywania narkotyków i dopalaczy, spożywania alkoholu i palenia papierosów. Wszystkie uwagi społeczeństwa przedkładają się na planowanie służb zewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych miejsc zagrożonych. Raz w miesiąc na terenie działania KPP w Sokółce prowadzone są działania "Nioletni" w trakcie, których funkcjonariusze sprawdzają miejsca gdzie mogą przebywać osoby nieletnie, które nie realizują obowiązku szkolnego. Spotykają się z pedagogami i wychowawcami uczniów sprawiających problemy wychowawcze, kontrolują również miejsca sprzedaży alkoholu. Monitorują sytuację dzieci w rodzinach objętych procedurą NK.
- 3) W ramach realizacji projektu: „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka” dyżury pełnił terapeuta uzależnień, psycholog, pedagog oraz prawnik. Prowadzone były działania informacyjne i edukacyjne w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Udzielane były osobom i rodzinom konsultacje oraz porady terapeutyczne, socjalne i profilaktyczne w sprawach uzależnień. Wspomagano osoby uzależnione w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia. Motywowano osoby współuzależnione do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego. Udzielone zostało wsparcie po zakończeniu psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące efekty terapii lub udział w grupach wsparcia. Łącznie odbyło się 48 godz. poradnictwa, z którego skorzystało 15 osób.

DIREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓŁCE
Marta Piórkowska
mgr Marta Piórkowska